

Pe pošti prejemnik:
za
sulo leto naprej 26 K — h
pol leta : 13 —
štrt : 6, 50
mesec : 2, 20
V upravitelstvu prejemnik:
za
sulo leto naprej 20 K — h
pol leta : 10 —
štrt : 5 —
mesec : 1, 70
Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEČ

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravitelstvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 240.

V Ljubljani, v soboto, 18. oktobra 1902.

Letnik XXX.

Čedni nameni — so se izjalovili.

V Pragi se je pripetila pri »Vaclavski založni« velika lopovščina. To se ne zgodi vsak dan, da bi pri denarnem zavodu se našle tri lepe duše, si znale pridobiti neomejen upliv in potem v družbi izneverjale velike svote.

Da je bil Ort mladočeskega mišljenja in med prvimi daroval 1000 gid. za spomenik magistru Husu, in da je Drozd nosil svečeniško obleko, je za stvar brez pomena. Ne mladočesko enega niti recimo staročesko ali »klerikalno« mišljenje drugega ni dalo povod njihovega dejanju. Strankarsko pripadništvo bila je draperija, za katero se je skrivalo mišljenje brezvestnega lopovstva.

Stvar pri ti založni se bode poravnala, kakor trdno upamo, brez škode za vlagatelje, in kakor vse kaže, bode požrtvovalnost češke duhovščine popravila v dvojni meri to, kar je zakrivil nevreden član iz njihove ere. To trdno upamo in želimo, ker ugled duhovstva in stvar katoliška bi trpela v Čehih veliko škodo, ako bi bilo le nekaj nedolžnih žrtv vsled brezvestnosti enega, ki je, hočeš nočeš nosil duhovsko obleko. — Nočemo stvari na dalje razpletati in ugotoviti kaj bode, saj nam bližnja bodočnost donese popolno jasnost.

Obrnimo se rajši na naše domače zadeve, ki so se pojavile vsled te afere.

Teden je tega, kar je to poverjenje prišlo v javnost in od tistega dne se giblje naš liberalni dnevnik v znamenju »klerikalne« defraudacije. Ne en dan ne mine, da bi ne prinesel katere »senzacionalne« vesti, ki jo je pobral v Slovanom sovražnih nemških novinah ali pa v socialnodemokratskih čeških. — Če pa nima zadosti kričedih poročil, pa sam v list namaže groznih vesti celo kopo.

In potem pridejo in bero nekatere liberalne dušice in se zgražajo nad »klerikalci«, češ vsi ti so lopovi, ker imajo tudi enega Drozda, vsi drugi pa sami poštenjaki, ako tudi leto za leto beremo o malih in velikih defraudacijah, ki so je uči

nili ljudje, kateri so se steli h krščenim ali obrezanim svobodomislecem »fin de siecle«.

Mi n. pr. ob defraudaciji Jellinekovi v »Länderbanki« nismo govorili nič o razmerju »Länderbanke« do »Zivnostenske« in do — »Ljubljanske kreditne banke«.

Pa to bi še vse dopustili, da se od liberalcev ta praska defraudacija prav do dna izrablja v strankarske svrhe in ako je tudi duša takemu dejanju — sam »gospod« Malovrh.

Ali nekaj mora v dno duše speči vsakega dostojnega Slovence: da se od vodstva lista dopušča, da gospod Malovrh prestopa meje, katere v najhujšem boju prestopiti ne smemo.

Z dr. Tavčarjem, kot voditeljem najzagrizenih liberalcev, smo v vročem načelnem boju, da bi pa v strankarski strasti tako daleč zašli, in bi iz strankarske mržnje podirali in rušili, kar je dobrega in koristnega za slovenskega naroda obstanek, tega vedoma in namenoma nismo storili nikdar in ne storimo nikdar.

In to dela Malovrh pod odgovornim uredništvom samega dr. Tavčarja.

Govorimo konkretno!

Zadnjo soboto se je začelo. — Brzjavke, ki jih je poslal žid Penizek »Slov. Narodu« o defraudacijah, so bile že same na sebi tendenciozno strankarsko pobarvane. Pa to še ni zadostovalo duševnemu vodstvu lista. Pridejali so seveda stavke, kakor: rop, vse je kradlo, potem se je zopet stavek ustavil, da se je bralo, kakor da so samo duhovni kradli.

To je bil uvod. Od ponedeljka naprej pa gre skozi vsa poročila kakor rudeča nit tendenca, da so vse nesreče in sleparije krivi le duhovniki in ko bi »klerikalizma« ne bilo na svetu, bi bili sami poštenjaki. »Drozd je tipus klerikalca, Vaclaveka posojilnica tipus klerikalne posojilnice.« Tako kriči poštenjak Malovrh celi teden po »Sl. Narodu« v raznih variacijah z namenom, da bi vznemiril pri nas ljudi, da bi napravil paniko in da bi padli ljudje nad eno ali drugo posojilnico na Slovenskem.

Ali »Narod« je jako žalosten, ker naporno delo celega tedna je bilo brezuspešno. Celi teden je groze in strahote mazal po papirju in vendar se nihče ne zmeni za poštenjaka Malovrha pisarije.

To je hudo. Ali ne verjamemo, da je Malovrh obupal. Pričakujemo v »Narodu« še kakšnih iznenadenj. Vendar smo mirni in hladni, ker vemo, da že najhujši liberalci ne dajo več dosti na »Narod«. S svojim pretiravanjem in zavijanjem si je »Narod« sam izpodkopal verjetnost.

Pa vzemimo stvar resno in recimo, da bi bil »Narod« dosegel svoj čedni namen in da bi bili vlagatelji napravili »run« na katerikoli si bodi denarni zavod. Menite li, da bi vznemirjenost in zbežnost vlagateljev se omejila le na en zavod? Ne, stvar bi bila šla naprej in kakor povodenj bi bil tak »run« opustošil delo in patriotičen trud več desetletij.

»Splošno kreditno društvo«, »Ljudska posojilnica«, »Kmetška posojilnica ljubljanske okolice« itd. so gotovo močni denarni zavodi.

Pa recimo, da bi se posrečilo kakšnemu »prijatelju« slovenskega naroda napraviti med vlagatelji paniko in bi zahtevali denarja nazaj kar za več milijonov vsi naenkrat. — Naložene glavnice v bankah bi ne zadostovale, morala bi se odpovedovati posojila in dolžniki posojilnic bi morali kar na kratko vračevati posojila. Boben bi pel po celi deželi in neizmerna škoda bi se napravila ljudstvu — vse po zaslugi enega človeka. — Dolgo smo Slovenci tlačnili Nemcem in slovenski kmet in meščan sta spravila znane nemške »sparkase« po slovenskih deželah do moči. Sedaj smo se že nekoliko oprostili in smo na lastnih nogah. Vprašamo slovenske domoljube brez razlike strank, ni-li početje, ki ga je — sicer brez vpeha — poskušal liberalni dnevnik s svojim pisanjem, naravnost zločin na narodovo dobro? Reveža, ki ga mori lakota in izmakne pripeku košček kruha, tirajo v zapor, ker tako veli zakon. Če pa se razume kdo na ples med paragrafi kazenskega zakona in če tudi namerava po listu atentat na narodno blagostanje, je poštenjak in narodnjak!

To počenje smo hoteli pribiti. Ne iz strahu pred papirnatim »Narodom«, ali pokazati smo hoteli, doklej je napredovalo naše »naprednjaštvo«.

Za to pa, kar piše nje glavno glasilo, je odgovorna cela liberalna stranka, ker vse molče prenaša. — In to ni slovensko in rodoljubno.

Učiteljske razmere na Koroškem.

S Koroškega, 17. oktobra.

»Slovenčevim« bralcem znani so že boji, kateri so se vršili in se še vršé za obstoj slovenske šole v Št. Jakobu v Rožni dolini. Zadnji rekurz od ministerstva še ni rešen; morda pa je že in morda se je gosp. Palla ravno zato skazal šentjakobčanom tako ljubeznivega, kakor se je izkazal z zadnjim odlokom, s katerim je premestil učitelja g. Fr. Čebula iz Št. Jakoba v Vogerče na Sp. Koroškem. Kaj je bil pravi vzrok, naravnost ne povemo, a ugane naj ga bravec iz sledečega:

Prvi, ki je moral zapustiti šentjakobsko solo, češ da je že prestar in preslab, bil je nadučitelj g. Kovačič; a vzrok je bil, ker je g. Kovačič vedno glasoval in se potegoval za slovensko šolo.

Na njegovo mesto prišel je iz Št. Štefana v Ziljski dolini znani — Krebitz, ki je sedaj na tistem in skrivnem začel raztezati, kakor polip, svoje mreže. Prva žrtev je g. učitelj Čebul. In zakaj? On je že 10 let na tej šoli služboval, bil občinski tajnik, stal domačemu ljudstvu s svetom in delom na strani, zato ga je pa ljudstvo tudi ljubilo in čislalo; ni trobil v nemško-nacionalni učiteljski rog, kakor ostali, ampak enak onim redkim značajem vedno kazal, da ljubi domačo ljudstvo. Tega pa Krebitz ni mogel mirno trpeti, zato pomagaj znano medicinsko sredstvo v Celovcu — nadzornik Palla! In res, »aus Dienstesrück-sichten« (?) premestili so ga — kdo bi se ne smejal — v Vogerče na Spodnjem Koroškem, a na njegovo mesto zopet iz »Dienstesrück-sichten« poslali na slovensko šolo učitelja Srébre, ki niti besede slo-

LISTEK.

Moje letošnje počitnice.

(Konec).

Najbolj zanimivo delo so pa sedaj v tej tovarni usnjati obroči za vozna kolesa. Kolesa zelo ropočejo po trdem tlaku večjih mest; zategadelj so jeli kolesom dajati obroče iz kavčuka. Leti obroči pa niso trajni; izumili so tedaj obroče iz usnja in ti so se izkazali. G. Pollak je v tej zadevi lansko leto sam potoval v London, proučil iznajdbo in kupil privilegij, da sme v Avstriji on edini izdelovati usnjate obroče za kolesa. Stroji že delujejo in prva taka kolesa je g. Pollak poklonil presvitlemu knezu in škofu. Je pa stvar taka-le: Iz trdega usnja se s posebnim strojem nasekajo mali kolobari in te stisne drugi stroj v krogu enega k drugemu. Kolo dobi železno šino, na zunaj kanelirano in v ta kanal se vtisne usnjati obroč. Voz s takimi kolesi teče tiho in prožno tudi po najostrejšem gramozi ali tlaku. Iznajdba pri nas še ni znana; kadar pa bo, prepričan sem, da si bo vsak privoščil to ugodnost pri svojem koleslju ali kočiji.

V tej tovarni se izdelujejo svinjske in goveje kože za obutal, za kovčke, sedla, tanjši del razcepljene kože pa gre v galanterijske namene, denarnice itd.

Ima pa g. Pollak tovarno tudi v Kranju; tam se izdelujejo izključljivo le podplati; na Vrhniki mu strojna stroji teleče kože. Vse blago pa se steka v centrali na Dunajski cesti in leži kupcem v ponudbo. Seveda v kratkem času nisem mogel vsega natančno ogledati; a prejel sem vtis, da je to industrijsko podjetje, dasi šele dobro pričetno, v resnici vzorno. Kako se je nakrat zasuknila stvar! Preje je g. Pollak pošiljal surove kože na Angleško in angleška industrija jih je izdelane pošiljala nazaj; danes Pollak pošilja izdelane kože na Angleško. Kdo bi se ne veselil napredka v domači industriji? — Sprevidel sem pa tudi na prvi pogled, da vlada med tovarnarjem in delavci jako lepo razmerje in da jim je g. Pollak pravi oče. Iz lastne inicijative jim je skrajšal delo na 9 ur. Prvega maja ne praznuje ta tovarna, pač pa g. Pollak dá vsako leto delavcem en prosti dan meseca maja in gre z njimi na Rožnik, jih bogato pogosti in jim tako slajša težavno delo. Prav zanimivo, kar sem videl in slišal v tej tovarni. Poslovilši

se, mislil sem si: No, zdaj si pa videl, kako bi se dalo rešiti socialno vprašanje. Da vsi tovarnarji tako ravnaajo s svojimi delavci, kmalu bi pojenjale tožbe. — Na drugi strani pa sem miloval g. Pollaka; taka skrb, taki troški, tako velika investicija! To niso šale. Pa dovolj o tem; nisem naprošen, da pojem g. Pollaku slavo. Vendar te vrste tovarne so malo znane, zategatelj sem tej posvetil več vrstic.

Umetniška razstava v Narodnem domu! Šmenc, če sem že tukaj, zakaj si je ne bi ogledal? Grem, kupim vstopnico in seznam, korakam po dvorani, gledam strmim, ne nad lepoto slik, marveč nad grozno dekadenco naših slikarjev. Včasih smo se učili: »Was man nicht deklinieren kann, das sieht man als ein Neutrum an.« Danes pa moram zaklicati: Kar ne odgovarja zakonom umetnosti, skliče se za secesijo, in to v stavbi, slikarstvu in glasbi. Videl sem slavne zbirke v Florenciji, galerije v Benetkah, Rimu in Dunaju, kaj tacega pa še nisem videl. So pa tudi lepe izjeme. Dopadla so mi vseskozi dela Žmitedka, Jame, Gvajca, Kobilice. Za druge pa veljajo besede, katere mi je na uho zašepetal strokovnjak, ki je z menoj vred ogledoval razstavo: »Naši ljudje so na-

darjeni, le premalo se uče, še manj se trudijo«. In tako je. Ko bi ne bilo tako, prav radi bi se posluževali izključno domačinov za vsa umetniška dela.

Iz »Narodnega doma« gredé sem se učil, da mesto še ni pridobilo ozemlja nekdanje vojaške bolnice, a zvedel sem, da vojaški erar ne povračuje z enakim merilom mestu, ki je toliko žrtvovalo za vojašnico. Škoda tudi, da grad še ni prišel v last mesta; bal sem se že, da ga morda ne poderol Ljubljana brez gradu — kralj brez krone.

Včasih sem tudi pobožen. Šel sem po cerkvah. Vse prenovljene, vse okinčane! Zlasti Trnovska naredi prijeten vtis, izveniši dve sliki poleg vel. altarja, ki sta pravo strašilo. Prenovljena je tudi nemška cerkev, Št. Peterška povečana in ravno sedaj se slikajo dostavljene kapele. Najlepši kinč cerkva pa so verniki, ki še zmirom radi pohajajo vanje; še živi vera med ljublj. prebivalci. Zvečer se spravim v kotiček kake postilne in opazujem družabno življenje. Tu pa nisem bil vesel; razpravljale so se stvari iz dnevnika, politične borbe, zabavljice, surovi ton mi ni ugajal. Veš kaj, Jaka, to pa ni zate; videl si dovolj. Kar je bilo lepoga in veselega, nesi v spominu domov, kar ti ne dopada, pusti gori v Ljubljani.

pravilnost vlade nasproti nam Slovencem! Tako je razume! Takaj

Pa še ni vse! Deželni šolski svet je dobro vedel, da je g. Cebul tudi tajnik obdine. Vprašamo, kaj poreče deželni predsednik — saj je on glavni šef deželnega šolskega sveta — k tej premestitvi? Pri št. Jakobu gradnje železnice, blizu 1500 delavcev, obilo in preobilo dela v občinski pisarni, kje naj si g. župan poišče tajnika, ki bi bil zmožen voditi vse posle? A na to naša vlada ne gleda, mesto da bi skrbela za blagostanje podrejenih ji občin, napravlja jim umetno nove stroške.

Povemo pa danes, da se bo o tej imenitni premestitvi še govorilo v državnem zboru.

»Svaka sila do vremena«, g. Palla, to si tudi Vi zapomnite. Nekdaj smo »Slovincu« že poročali pod naslovom: Res Mac-Nevinenses, Vi pa hočete skrbeti za »res Palla enses«.

Državni zbor.

Dunaj, 17. okt.

Nujni predlogi.

Na dnevnem redu je kot prva točka razprava o včerajšnji izjavi minist. predsednika glede jezikovnega vprašanja na Češkem in Moravskem. Navada zadnjih let pa je, da je mogoče do dnevnega reda le skozi trnje in bodičevje raznih nujnih predlogov, ki so se udomačili namestu interpelacij. Pred desetletji je interpelacija bila velikega pomena, ker je vlada redno odgovarjala na taka vprašanja. Zadnja leta pa so se interpelacije tako pomnožile, da ministri na mnoge interpelacije niti odgovarjati niso. Ker pa hoče vsak poslanec vedeti, kaj vlada sodi o tem in onem dogodku, poprijeli so se nujnih predlogov, ki morajo po poslovníku priti v razpravo pred dnevnim redom. Ti nujni predlogi so ravno najostrejšje in najizdatnejše orožje vsake obstrukcije. Ali so taki predlogi vedno nujni, o tem se ne vpraša. Kar je enemu všeč, to je drugemu drago.

Tako ima zbornica zopet lepo vrsto nujnih predlogov, ki niso zapisani na dnevnem redu. Včeraj in danes je zbornica rešila tri nujne predloge. Dr. Schalk je včeraj sam zahteval, da ga zbornica izroči vsled tožbe bivšega prijatelja Wolfa. Zbornica je soglasno ustregla njegovi želji.

Danes je zbornica odrekla nujnost predlogu poslancev dr. Voglerja in Schuhmeierja, naj vlada ukaže dunajskemu županu, da razpošlje tiskan volivski imenik vsem volivcem. S tem predlogom je zbornica pač potratila mnogo časa. Zakon nikjer ne določa, da bi volivski imeniki morali biti tiskani; dovolj je, da so o pravem času na javnem kraju razpoloženi in da je mogoč vpogled. Dunajski liberalci, v katerih imenu je govoril dr. Vogler, ter socialni demokrati, za katere je šel v ogenj posl. Schuhmeier, pa seveda žele, naj bi jim dr. Lueger kar brez boja prepustil torišče. Saj je naravno, da imenik, ki obseza nad 200.000 volivcev, ne more biti popoln; zato pa zakon določa dobo reklamacij. In ravno tisti možje, ki danes dr. Luegerju očitajo pristranost, so gotovo večji teroristi, nego je dunajski župan.

Odgovarjal je danes predlagateljema dr. Weisskirchner. Bil je zopet ropot in krik, kakor vedno, ako si dunajski poslanci raznih strank skočijo v lase. Wrabetzu in Noskeju je danes prihitel na pomoč tudi šenthopolitski župan Völkl. Ko je začel govoriti, šli se vsi krščanski socialci iz zbornice. Sicer pa ni povedal družega, nego da je mož jako domisljav. Proti nujnosti je glasovala vsa desnica in tako bode cesarski namestnik sam po svojih organih pregledal imenik.

Dalje so dr. Ofner, baron Wassilko in dr. Straucher nujno predlagali, da zbornica razveljavi sklep disciplinarnega sodišča v Lvovu, ki je rumunskega poslanca dr. Lupu zaradi znane brošure proti bukovinskim plemenitašem odstavilo iz službe. Dr. Lupu, deželnega sodišča svetnik, deželni in državni poslanec, ima sicer jako čudne muhe. Tako je letos spomladi v zbornici sam priporočal nemščino kot državni jezik in tudi v svoji brošuri je daleč presegel meje dostojnosti. Ali stvar je njegovih nasprotnikov, da ga tožijo, ako se čutijo raz-

žaljene. Nikakor pa ne gre, da bi poslanec, če tudi je uradnik, kot poslanec ne smel grajati javnih cseh, ki z njegovo uradno službo niso v nobeni zvezi, kakor je ravno v tem slučaju. Dr. Lupu je bil zaradi svojih ostrih besed kratko malo postavljen na cesto brez vsake pokojnine, ne da bi se sodišče obrnilo na poslansko zbornico s prošnjo, da ga izroči. To jasno nasprotuje paragrafu 16. državnega temeljnega zakona. To so dokazovali dr. Stransky, dr. Ofner in dr. Menger v svojih govorih. Poslanec Wassilko pa je pri tej priliki zopet živo opisoval bukovinske razmere. Zbornica je soglasno sklenila, da se s tem vprašanjem bavi ustavni odsek ter v osmih dneh poroča zbornici. S tem je bila današnja seja ob 4. uri končana.

Več vojakov!

Vlada je včeraj predložila načrt zakona, s katerim se določa za leto 1903 število vojaških novincev ter pomnožitev armade z nadomestnimi rezervisti. Novi načrt zakona je spopolnitev § 14. vojnega zakona z dne 11. aprila 1889. V smislu tega zakona je bilo za deset let, torej do leta 1899, določenih za vsako leto v Avstriji 59.024 vojaških novincev za stalno armado in mornarico ter 10.000 mož za deželno brambo. Z leta 1899 je vlada zbornici predložila načrt zakona, da bi se z ozirom na novo ljudsko število in pa večje število prebivalstva za nadaljnjih deset let pomnožilo tudi število vojaških novincev. Toda ta prememba zakona ni prišla v razpravo in državni zbor je le začasno dovoljeval zadnja tri leta vojaške novince.

Novi načrt pa obsega tudi pomenljive nove določbe, ki v širših krogih prebivalstva ne bodo napravile veselja. Z novim zakonom naj bi se namreč stalna armada pomnožila že s tekočim letom za 20.000 mož in s 1. oktobrom 1903 zopet za 20.000 mož, ki naj bi se uzeli iz zadnjih treh letnikov nadomestne rezerve, torej iz rezervistov, ki so bili letos, lani in predlanskim potrjeni ter prideljeni rezervi. Od teh 20.000 mož bi jih dala Avstrija 11.450, Ogrska 8550; dalje pa še zahteva vojna uprava za avstrijsko deželno brambo 4500 nadomestnih rezervistov.

Sicer že zakon iz l. 1889. določa, da sme vojna uprava iz rezervistov poklicati k stalni armadi toliko mož, »kolikor jih nujno potrebuje za čas sile«. A sedaj bi po novem zakonu morali nadomestni rezervisti zadnjih treh letnikov služiti dve ali tudi tri leta. To je posledica znanega sklepa v delegacijah, da se nabavijo novi topovi ter pomnoži število topničarjev in mornarjev za nove ladje. Rekli so »a«, sedaj pride na vrsto »b«. Ali bode zbornica temu pritrdila, ni gotovo, a gotovo je, da bode mnogo ugovorov. Saj so bile že doslej vedne in mnoge opravilne pritožbe gledé vojaške službe na dnevnem redu. Koliko je mladeničev, za katere bi ne bila nobena škoda, ko bi nosili tri leta vojaško suknjo, dočim morajo z doma mnogi sinovi, ki so doma za gospodarstvo nujno potrebni in edina pomoč onemoglim starišem. In to odločuje navadno žreb, torej slep slučaj pri žrebanju števil. Nujna potreba je, da se to prenaredi. Vojna uprava sicer naglaša v svojem utemeljevanju novega zakona, da se bode mogla v višji meri ozirati na one vojake pri armadi, ki so doma nujno potrebni, toda to je za mnoge slaba tolažba, ker navadno najraje odpuščajo rogovileže, katerim komis ne diši.

Državne podpore.

Letos so na Kranjskem in Spod. Štajerskem razne elementarne nezgode poljedelcem napravile mnogo škode na polju in travnikih. Kat. narodni poslanci so že v maju in juniju vložili več nujnih predlogov glede državne podpore, a nikjer nismo čitali, da bi bila vlada kaj dovolila v olajšanje bede, ki je v nekaterih krajih res nepopisna. Dokaz temu so stotine rojakov, ki zapuščajo domove ter se izseljujejo v Ameriko in druge kraje. Vladni krogi se navadno izgovarjajo, da so itak nizki krediti že porabljeni. I tu velja pregovor: Kdor prej pride, prej melje. Po našem mnenju se dotične prošnje predolgo praše po predalih in miznicah.

Zato so včeraj poslanci ponovili nekaj starih predlogov in dodali novih, in sicer:

Šusteršič-Zitnik sta vložila s tovariši skupen nujen predlog, da vlada dovoli primerno državno podporo posestnikom po Vipavski dolini, kjer so letos nalivi, viharji, toča in suša po vinogradih, travnikih in njivah napravili mnogo škode; Šusteršič-Zitnik v drugem predlogu prosita podpore za pogorelce v Martinjaku;

Šusteršič-Vencajz prosita podpore po povodnji poškodovanim posestnikom v občini Dolenja vas pri Ribnici;

Šusteršič-Pogačnik in tovariši opozarjajo vlado na škodo, ki so jo naredile povodnji, toča in mraz v občini Šmarca in Volčji potok v kamniškem okraju;

Šusteršič-Vencajz-Zitnik v petem predlogu prosijo pomoči po toči poškodovanim posestnikom okoli Cirknice, v ljubljanskem in litijemskem okraju;

Šusteršič-Zitnik sta dalje ponovila prošnjo za državno podporo po toči poškodovanim posestnikom v sodnem okraju Ilirska Bistrica;

Povše-Šusteršič in tovariši iznova prosijo pomoči po toči hudo prizadetim posestnikom v občinah Radeče in Št. Janž;

Žičkar in tovariši prosijo državne podpore po toči poškodovanim posestnikom v občinah Sv. Hema in Št. Peter pod gorami v brežiškem okraju;

Pfeifer in tovariši prosijo državne podpore za pogorelce v Drnovem in po povodnji poškodovanim posestnikom ob Krki.

Ker namerava vlada zahtevati od parlamenta naknadni kredit v te namene, upamo, da sv. Nikolaj tudi Kranjcem kaj prinese.

Deželno-zborske volitve na Moravskem.

Z vspehom predvčerajšnjih volitev v kmečki skupini je lahko zadovoljna katoliško-narodna stranka moravska, kajti v sedmih volivnih okrajih (dr. Koudela, Sevdik, Kobrik, grof Seilern, dr. Hruban in dr. Stojan) je prodrla z lastnimi kandidati, z dvema je pa prodrla potom kompromisa s Staročehi. Stranka šteje torej v tej skupini devet mandatov, kakor Mladočehi ali enega več kot doslej, ki ga je pridobila na račun poslednjih. Staročehi so ohranili dosedanjih pet mandatov, a kakor Mladočehi, le potom kompromisa. Najbolj poraženi so bili pri teh volitvah nemški liberalci, ki si oficielno sploh niso upali nastopiti s svojimi kandidati, mejem, ko so imeli dosedaj še tri poslance. Prepustiti so morali teren vse nemcem, ki imajo sedaj pet poslancev ali štiri več nego doslej. Ista osoda je zadela nemške kršč. socialce, ki so izgubili na nemške nacionalce svojo poslednjo postojanko v Znojmu. Poslednji imajo tudi sedaj tri mandate, ker so morali Novi Jičini prepustiti vsenemcem. Skupno imajo češke stranke od 31 mandatov v tej skupini 23, Nemci pa 8 mandatov.

Posebno zanimiva je bila volitev v okraju Dačice. Tu je bilo pri prvi volitvi oddanih 97 glasov; od teh je dobil kompromisni kandidat Mladočeh Kanonyr 30, nemški nacionalce Dworaczek 41 in katol. narodni kandidat Juranek 26 glasov. Treba je bilo torej druge volitve, pri kateri je dobil Mladočeh dva glasova manj, Juranek enega več, nacionalce je pa ostal pri 41 glasovih. Ker tudi sedaj ni dobil noben kandidat absolutne večine, vršila se je takoj ožja volitev. Pri tej je zmagal Mladočeh le s pomočjo katoliško narodnih glasov in se torej ne more posebno ponašati s svojim liberalstvom. Dobil je 55, Nemec pa 41 glasov. — Izredno vroč boj se je bil nadalje mej katol. kandidatoma Sykora in češkim liberalcem dr. Palkovskijem. Sykora je že dosedaj zastopal okraj Mistek, a liberalci so ga proglasili za nezmožnega in ga hoteli izpodrinuti. A imeli so smolo. Sykora je dobil 40, liberalce pa le 33 glasov.

Veliko »ljubezen« do kmeta so pokazali liberalci v volivnem okraju grofa Seilern. Najprej so mu postavili protikandidata učitelja Urbaška; ta je pa — ne kakor kranjski Luka — takoj odstopil od kandi-

dature, ko je videl, da liberalce večina ne mara. In liberalni prvaki so mesto njega kandidirali kmeta Vrano, ki pa je dobil le 44 glasov, grof Seilern pa 71. — Soglasno so bili izvoljeni kompromisni kandidatje Beneš, Vychodil, Richter, Roskošny, Heimrich in dr. Perek. — Dr. Hruban je bil izvoljen s 111 proti 48, dr. Stojan z 90 proti 57, dr. Sevdik z 99 proti 66 glasovom. Lepe manjšine so dobili katoliški kandidatje: Sillinger 35—43, Pallat 42 glasov.

Izid torej kaže, da bo liberalstvu mej moravskimi Čehi kmalu odklenalo. Nemške liberalce so že pometli s pozorišča, češke bo pa pregnala z dosedanjih trdnjav dobro se razvijajoča katol. narodna stranka.

Dunajske volitve v parlamentu.

Židovski liberalci in njim sorodni elementi so hoteli posaditi na zatožno klop dun. obč. svet in pa ces. namestnika radi tega, ker jim ne puste prepisavati volivnih imenikov za bližnje volitve. Seveda so jo pošteno izkupil. Proti nujnosti so glasovali: Jugoslovani, Čehi, kršč. socialci, Poljaki, katol. ljudska stranka in konserv. veleposestniki. S tem se je židovski predlog položil ad acta. Seveda se židje jeze nad Kürberjem, ker jim ni dovolil prepisavati volivnih imenikov, in že sedaj izjavljajo, da bodo bodoče volitve neveljavne. Za uslugo se pa kršč. socialci židom še pošteno zahvalijo ob volitvah.

Dalmatinski Italijani užaljeni.

Med lahoni v Dalmaciji, posebno onimi v Zadru, vlada nepopisno razburjenje. Zgodilo se jim je nekaj nečuvenga: grb na italijanskem konzulatu jim je nekdo ponešal. Italijanski konzul je takoj hitel k namestniku baronu Handlu, da se tam pritoži in vloži ugovor v ime Italije. Baron Handel seve ni mogel nič drugega obljubiti, nego da bo krivce strogo kaznoval. Morda jih zasači celo v italijanskih vrstah, ki so se poslužile kake fakinaže, da morejo sedaj udariti po Hrvatih. — Seve če pa avstrijski lahoni pokažejo svojo kulturo nad avstrijskim grbom ali zastavo, pa ne sme biti nihče užaljen.

Afera poslanca Lupu.

Poslanska zbornica je včeraj soglasno pritrdila nujnemu predlogu, da se znana zadeva izroči ustavnemu odseku, ki mora tekom osmih dni poročati in staviti konkretne predloge. Za predlog so morali glasovati tudi Poljaki, če ravno je vsa stvar naperjena proti lvovskemu nadsodišču. Popolno osamljeni niso hoteli biti, zato so po poslancu Starzynskem izjavili, da hočejo odvrniti od sebe sum, kot da bi bili neprijatelji ustavne svobode in poslaniške imunite. V klubu prejšnji večer je bila seve burna razprava.

Jaures — podpredsednik.

Francoska poslanska zbornica, ali bolje nje večina, ki je ravnokar osnovala mej seboj zvezo »prestomislecev-framasonov«, je izvolila pričetkom sedanjega zasedanja novega podpredsednika v osebi soc. dem. voditelja Jauresa. Ta mož je bil kandidat min. predsednika Combesa in vsled tega je moral b. ti izvoljen. Tako daleč je prišlo v francoskem parlamentu, da si mora vlada iskati podpore pri socialnih demokratih, na katere se doslej še ni opiral noben francoski kabinet. Kajpada Combes pri tem gleda edino na to, kdo je večji prijatelj framasonskega gesla: »klerikalizem je sovražnik«. Socialistom se seve v tej službi dobro godi. Combes jih potrebuje, mora jih tudi plačati.

Burski vspehi v Evropi.

Burski generali Botha, Delarey in Dewet so iz Belgije preko Pariza dospeli v Berlin, kjer bivajo sedaj in prirejajo predavanja o zadnjih dogodkih pred porazom južno-afriških republik. Iz Berlina se morda napote — vsaj tako se trdi — na Dunaj in odtod v Petrograd in Moskvo, kjer bržkone zaključijo potovanja. V Parizu jih je vsaj zasebno in neoficielno sprejel predsednik Loubet, v Berlinu pa te »milosti« ne bodo deležni ter se jih bodo izogibali vsi uradni krogi, da kot taki ne pridejo v dotiko z burskimi zastopniki. Denarni vspehi tega potovanja so dokaj zadovoljivi. V Belgiji so nabrali 35.000, v Franciji 75.000 frankov in v Berlinu 259.000 mark. Skupno so torej doslej dobili okroglo 300.000 kron. Gotovi,

v angleški službi stoječi krogi, se norčujejo iz te svote, češ, kaj je to v primeri z angleškimi 120 milijoni kron. Tega pa seveda ne povedo, da so Angleži dolžni povrniti vsaj še trikrat toliko provzročeno škodo na burekem imetju, dočim tvorijo ostali denar le prostovoljni — darovi.

Iz brzojavk.

Volitve v francoski senat. Ministerski svet je sklenil, da se vrše do polnilne volitve v senat dne 4. januarja. — **Kriza v Srbiji.** Kralj je sprejel demisijo Vučićevega kabineta ter poveril generala Markovića s sestavo novega ministertva. — **Burski generali v nemškem državem zboru.** P. d. vodstvom kneza Bismarcka so si burski generali ogledali včeraj parlamentarno poslopje v Berlinu in konferirali z raznimi poslanci. — **Makedonskim vstašem primanjkuje denarja.** Odbor prosi razne somišljenike, naj pomorejo gibanju z denarnimi prispevki. — **Francoska vlada proti škofom.** Proti onim 72 škofom, ki so podpisali znano okrožnico v zadevi kongregacij, namerava vlada postopati z odpovedjo plače. Podpisali niso štirje škofje, mej temi oni v Rouenu. — **Kriza v Španiji.** Madridski listi poročajo, da se v kratkem pojavi politična kriza, ki bo strmoglavila liberalni Sagastov kabinet. — **Zakaj ne vsprejmo srbskega kralja na carskem dvoru.** Listi javljajo, da zahtevajo Rusi proglašenje črnogorskega kneza Mirka za srbskega prestolonaslednika, in da so izvedeli o dogodkih kraljice Drage pred poroko. — **Avstrijski aristokrati pri papežu.** Sv. oče je predvčeranjim sprejel 25 članov avstrijske aristokracije pod vodstvom grofa Seilern. Predstavil jih je poslanik grof Szeesen. Nadvojvodinja Marija Lujiza je izročila papežu prošnjo za proglašenje avstr. nadvojvodinje Magdalene med blažene.

Defraudacije.

Če pojde tako dalje, bomo morali kmalu poleg „političnega pregleda“ v listu otvoriti nov predal: „Defraudacijski pregled“.

1. Vitkovski premogokop,

last židov bratje Gutmann in baron Rothschild, obžaluje goljufijo 156.000 K, katero mu je naredil dolgoletni, in kakor se kaže, tudi dolgoprstni blagajnik Bekarek. Skozi 40 let je deloval in revizija, ki je bila precej površna zaradi brezmejnega zaupanja v služnega blagajnika, ni našla nič sumljivega do zdaj, ko je Bekarek nevarno zbolel in se je moral podvreči operaciji. Namestniki so našli najprej netočnosti pri vknjižbi davčnih svot. To je zbudilo sum, in začeli so revidirati. Od l. 1890 do 1895 manjka blagajnih strac. Trikrat je Bekarek naskočil blagajno z večjimi zahtevami: Enkrat je izmaknil 60.000 K, enkrat 40.000 K in tretjič 16.000. Po malem je izmikal na ta način, da je delavske plače dvojno vknjiževal. Bekarek je bil češki narodnjak. Zato zdaj Nemci to defraudacijo izkoriščajo v svoje politične namene. Da bi bil „klerikalec“, se tudi Mladočehi ne upajo reči.

2. Poštni defraudant Hroch

je z Dunaja zbežal v Gradec. Odtod se je pogovarjal s svojo soprogo, ki je ostala na Dunaju, s šifriranimi inserati v „Grazer Tagblattu“. V Gradcu je prebival pod imenom Berz, na katero ime ima tudi dokumente, ki so last glasbenika Berzla. Prišli so na to, ko je soproga Hrochova na Dunaju popraševala po graških listih. Značilno je, da „N. Fr. Presse“ neče imenovati „Grazer Tagblatt“, ampak pravi samo „neki“ graški list. Pred par dnevi je že v Gradcu kupil kavarno Humboldt in je jako prijazno občeval z gosti, med katerimi so zlasti vpo-kojeni častniki, meščani in učitelji. Zato je vzbudila aretacija mnogo pozornosti. 54.832 kron je defraudiral. Eskortirali so ga na Dunaj.

3. Vaolavska založna v Pragi.

Revizija se nadaljuje. Prumyslova banka je prevzela vse menjice te založne in je že obvestila akceptante in kavente, da so po girovem potu prešle v njeno last. To je storila banka zato, da ima v rokah listine, na podlagi katerih more dajati oškodovani založni posojila. Spekulant nadaljuje svoje delo. Znan je slučaj, da je eden kupil knjižico na 30.000 kron za 8000 kron. Grof Schönborn je obljubil, da bo delal med plemstvom na to, da se dobi pomoč. Duhovniki dajejo precej za garancijski fond: kanonik dr. Krystufek 1000 kron, kanonik

dr. Veštal 1000 kron, kapl. Chvala 1000 K itd. Tudi „Česká banka“ je obljubila svojo pomoč. Revizija bo trajala še šest tednov. Upanje je, da končni deficit ne bo tolik, kakor se je mislilo izpočetka. Mnogo duhovnikov je že izjavilo, da prepuste založni ves svoj prihranjeni denar. Krivci so v zaporu in čakajo sodbe.

4. Poneverjenje v anglo-ogrski banki

smo včeraj naznanili. Uradnik, ki je poneveril v tej banki 36.000 kron, je ravnatelj Vincenc Krämer. Včeraj so ga zaprli. Krämer je služil pri banki 38 let in je užival splošno zaupanje.

Tedenski koledar.

Nedelja, 19. okt.: 22. pobinkošna, žegnanska; evang.: Dajte cesarju, kar je cesarjevega. Mat. 22. — Ponedeljek, 20. okt.: Janez Kant. sp. — Torek, 21. okt.: Uršula d. — Sreda, 22. oktobra: Fides d. — Četrtek, 23. okt.: Janez Kapist. — Petek, 24. okt.: Rafael nadang. — Sobota, 25. okt.: Krizant in Darija mm. — Solnce izide 25. okt. ob 6. uri 37 min., zaide pa ob 4 uri 51 min. — Lunin spremen: Zadnji krajec 23. oktobra ob 11. uri 56 min. ponoči. — Musica sacra v nedeljo, 19. oktobra: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Instrumentalno mašo šte. 4 v F-mol zložil Moric Brosig, graduale „Locus iste“ in ofertorij „Domine Deus“ doktor Janez Benz. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Cecilijino mašo v B dur in graduale „Locus iste“ zl. J. B. Benz, ofertorij „Domine Deus“ zl. J. B. Tresch.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 18. oktobra.

Imenovanje pri pošti. Poštni kontrolor Ivan Pogorelec imenovan je, kakor smo že včeraj kratko sporočili, poštним adjunktom pri glavnem poštnem uradu v Trstu. Če je bil sploh kedaj kako imenovanje v zvezi z zaslugami, reči pa moramo to o tem imenovanju. Naj bo vrlenu možu vsaj to zelo kasno imenovanje v zaščeno za prestane krivice, ko je moral gledati, kako so mlajši in nesposobnejši plezali po lestvici! Srčno čestitamo svojemu kranjskemu rojaku!

Odlikovanje. Veleč. gospod Franc Korošec, nadžupnik pri Sv. Križu tik Slatine, je bil od biskupa Jos. Jur. Strossmayerja s pismom z dne 16. sept. t. l. imenovan konzistorijalnim svetovalcem djakovske škofije s pravico, nositi rdeč pas. — Povodom tega se je podal omenjeni gospod odlikovanec še s tremi svojimi duhov. sobraty — tvorili so pevski kvartet — v Djakovo, da se slavnemu biskupu osebno zahvali za to čast, in pri tej priliki je daroval na krasnem narodnem traku vžitih 200 K v zlatu v korist dijaškega semenišča v Osieku, ki je najnovejšo Strossmayerjevo delo. Da se je po Slavoniji, bodisi v monumentalno krasni katedrali, bodisi v dvoranah in prijateljski službi glasila vedno lepa slovenska pesem, ni treba posebej omenjati. Zasluznemu in blagemu gospodu pa iskreno čestitamo!

Premeščenji v politični službi. „Narodni list“ na Volovskem je izvedel, da je okr. glavar v Lošinju, Scarpa, premeščen nazaj na Dunaj, odkoder je bil svojedčasno prišel na Volovsko, a na njegovo mesto da pride kakor voditelj okrajnega glavarstva namestništveni tajnik baron Reinlein.

Deželnozborske volitve na Spodnjem Štajarskem. V Rajhenburgu je bil, kakor poroča „Slovenski Gospodar“, zakoten shod slovenskih in nemških liberalcev iz Vidma in Rajhenburga. Kuali so nekaj proti kandidatu gosp. Zičkarju. Ta lepa zveza pa je pri volitvah volivnih mož pogorela. Štajarski rodoljubi naj bi bili proti takim intrigam jako oprezni in preskrbe naj, da se volitve volivnih mož slovenski katoliški može udeleže povsod v vseh okrajih v največjem številu, da tako preprečijo vse spletke nasprotnikov. V mariborskem okraju je veliko navdušenje za kandidata g. Robiča in Roškarja. Le krepko za nju na delo! Pomembna se nam zdi ljubezen „Narodova“ do „Narodovega“ naročnika g. dr. Rosine. Kljub temu, da se je g. Rosina

odpovedal, prinaša „Narod“ včeraj naslednjo brzojavko: „Ormož in občine Kog, Vodranec, Jastrebi in Vitanj izjavljamo, da ostane naš deželnozborski kandidat jedino le dr. Rosina“. Od kedaj je „Narod“ glasilo v o-livce v teh občin? Mnenje par posameznih „Narodovih“ pristašev še ni mero-dajno. Ali bo „Narod“ odločal, kdo bo kandidat? Ali bo dr. Rosina od „Narodovec“ kandidaturu sprejel? Dolžnost naša je, da opozorimo somišljenike na rovanje „Narodova“, da se mu ob pravem času postavijo v bran.

Javno predavanje. Prihodnji torek ob 1/8. uri zvečer bo predaval v veliki dvorani „Katoliškega doma“ gosp. dr. Krek. Vstop prost. K obilni udeležbi vabi odbor „Slov. kršč. soc. zveze“.

Izdajateljstvo in uredništvo „Slovenca“ je prevzel g. dr. Ig. Zitnik. Od izdajateljstva je g. dr. Ev. Lampe odstopil vsled bolehnosti in ima sedaj samo souredništvo „Dom in Sveta“.

Poštarji. Poštarji prvega razreda so imenovani g. Al. Schrey na Jesenicah, g. Franc Šusteršič v Črnomlju, gosp. Ivan Ulepič v Mokronogu, gosp. Alojzij Škerl v Starem trgu pri Rakeku; poštarji drugega razreda so imenovani poštna ekspeditorka g. Klementina Watzak v Smartnem pri Litiji, poštni odpravnik gosp. Peter Brumat v St. Petru pri Gorici, poštni odpravnik gosp. Anton Bercon v Ljubljani, poštni odpravnik gosp. Jožef Pogodnik v Podnartu, poštni odpravnik g. Franz Prettnner v Mojstrani, g. Friderik Lah v Zatičini. — Prestavljena je poštarica II. raz. g. Jožefa Valentitsa iz Il. Bistrice na Rakek. — Umirovljen je na lastno prošnjo poštar g. Makorčič v Sežani. — Poštna odpravnica v Kresnicah je postala g. Kat. Vilhar.

Poročil se bo posestnik in gostilničar g. Alojzij Pintar v Kandiji z gđ. Norberto Gadnow, komptuaristino.

Umrl je v Gradcu vseučiliški profesor dvorni svetnik pl. Kroneš.

Slovenski arhitekt Jože Plečnik priredi ves aranžirani prihodnje razstave dunajske „Secesije“. Slovenski arhitekt uživa na Dunaju največji ugled, zeleti bi pa bilo, da se pokaže s svojimi deli tudi pred svojimi rojaki. Poleg Plečnika je na Dunaju veleugleden arhitekt tudi naš rojak gospod Fabiani.

Nemškutarji pogoreli so pri občinskih volitvah na Murskem vrhu. Zasadi pri sv. Juriju ob Ščavnici. Zmagali so krščanski slovenski može. V Majšpergu so hoteli z vso silo „naprednjaki“ priti v občinski odbor. Volivci so izbrali v odbor može, ki so najhujši trn v peti naprednjakom. Le tako naprej!

S pestmi pretepajoči se romarji. Tržaški žid je tudi izvedel o romanju kranjskih Slovencev na Sv. Goro. Pod zgornjim naslovom pisal je v svoji številki od 14. t. m. sledeče: „V nedeljo jutraj ob 5. uri prišel je v Gorico poseben vlak iz Ljubljane. Moških in žensk bilo je skoraj 800 (!) Obdodali so v Solkanu, potem so hodili nemo-teni v skupinah po mestu; nadlegoval jih ni nihče. A bolje bi bilo, da bi bili imeli tudi oni, kakor imajo laški obiskovalci ob drugih prilikah, za petami angeljce varuhe, ker, ko so šli na postajo, zmerjali so neko gospico in udarili so jo tudi s pestjo po obrazu“. Židje torej v družbi s slovenskimi liberalci prav nesramno lažejo o našem romanju.

Zanimivosti iz krške razstave. Na razstavi je bila poskuševalnica vina: kjer se pa vino pokuša, tam mora biti tudi mladi dr. Kušar, kajti „kušar“ pride od kušati, pokušati. Prišel je in poskušal vino strokovnjaško, temeljito. Bil je zelo navdušen. Kadar je pa dr. Kušar navdušen, mora govoriti. Govoril je tedaj s polnim temperamentom, navdušeno delal propagando za liberalce, zabavljal čez klerikalce in potrli klerikalizem popolnoma — vsaj v Krškem. — Prišel je tudi Plantan, Krčani so ga navdušeno pozdravili: Živio naš poslanec! Pri Krčanih tedaj Plantan ni še zgubil zaupanja. Čemu toraj ga klerikalni listi zbadajo zaradi 600 K kazni? — Še nekaj! Nekdo izmed „intelligence“ (oprostite besedo, saj je tako

kakor lucus a non lucendo, canis a non canendo) je zagledal pred seboj duhovnika, ni se mogel premagati in obregnul se je nad njim: Saupliff! — Tako je! Krško pa je in ostane prvo liberalno in nemškutarsko gnezdo na Kranjskem do l. 4000, potem postane klerikalno.

Poziv na predsednika društva „Zaveze pevskih društev“, dr. M. Hudnika. Kskor nam je znano, so pravila „Zaveze slovenskih pevskih društev“ še potrjena od visoke c. kr. deželne vlade, a do danes se Zaveza še ni prebudila iz svojega spanja in zaman so bili budilni klici po različnih časnikih od prijateljev pevskih društev, naslovljeni na obstoječi pripravljavni odbor, da bi isti nameril vendar že jednopot pevskim društvom, kdaj namerava priti „Zveza“ s svojim rednim delovanjem in kdaj se skliče prvi občni zbor, kateremu bode naloga v prvi vrsti sedaj obstoječi nebržni in zaspani odbor nadomestiti z delavnejšim. Da je to že zadnji čas, dokazuje dejstvo, da je že celo visoka c. kr. deželna vlada v zadnjem času sedanje predsedstvo pozvala, da vsaj do 15. oktobra t. l. naznani ali prične društvo „Zaveza slovenskih pevskih društev“ sploh svoje delovanje ali ne. — Z ozirom na to poprosimo še jedno pot, da se določijo nemudoma odobrena pravila društvom, da bodo zamogla ista v smislu pravih prigrisati svoj pristop in da se takoj, ko bode prigrisanih zadostno število, t. j. šest društev, skliče prvi redni občni zbor.

P e v e c.

Še nekaj iz Črnega vrha nad Idrijo. Pišejo nam: Prebrali smo v „Narodu“ poročilo o shodu, katerega je imel pretečeno nedeljo tu dr. Tavčar. No, poročilo je pač tako, kakoršnega si žele liberalci, ne pa kakoršen je bil shod. Pozna se, da je poročevalec svoje dni pisal romane, ima namreč jako bujno domišljijo. Marsikaj je videl in slišal, česar ni videl nobeden navzočih, n. pr. ves čas ni bilo niti najmanjšega ploskanja, — dasi se je tuintam pritrdjevalo in odobravalo — a v poročilu je pristavil perijodično na vsakih pet vrstic: ploskanje. Klerikalce hvali, da so bili mirni, a vendar so mu tako krepko ugovarjali, da jih je lepo prosil, naj ga potrpežljivo poslušajo, predsednik pa jim je celo grozil z žandarmerijo. Govor je v „Narodu“ dosti obširnejši, dali so v tiskarno stvari, ki na shodu govorne niso bile, tudi drugim n. pr. Čuku in kaplanu podtika besede, katerih ni nikdo govoril in tudi nikdo slišal. Na ta način je lahko sestaviti zanimivo poročilo; kar ne ugaja, se opusti, kar pa si želi, to pristavi iz svoje glave. Celot liberalci so bili iznenadeni, ko so brali to čudno poročilo. Za posamezne laži se ne bomo prerekali, ker bi bila odveč vsaka beseda. Resnica o shodu je bila v četrtek v „Slovenca“.

Tržaško državno pravdnštvo. Jednega teh gospodov je že imenoval „Slovenec“ — Clarici ja namreč. Te dni pa je iredentovski „Indipendente“ hvalil kar samega državnega pravdnika Chersicha. „Sole“ je rekel, da taka iredentovska hvala spravlja v neko čudno luč dostojanstvo takega uradnika z iredentovsko hvalo. — Današnji „Sole“ pa ima danes že tretjega od teh uradnikov po rokah, namreč Pancrazi-ja. Le-ta da je rekel, da so vsi delavci v prosti luki sami tatovi.

Sestanek nemških časnikarjev. Dne 26. t. m. bodo v Gradcu zbrani delegati nemških časnikarskih društev v Avstriji.

Uzorno razzodišče delavske zavarovalnice o nesgodah v Trstu. Neka delavka tukajšnje c. kr. glavne tobačne tovarne vložila je proti delavski zavarovalnici glede neke nezgode tožbo. Dne 14. t. m. dobila je od razzodišča rekomandirano pismo z vabilom na razpravo, ki se bode vršila 3. oktobra 1902 ob 10. uri v Trstu. Vabilo datirano je s 5. oktobrom t. l. Na pošto oddano je bilo vabilo dne 13. oktobra 1902. Unicum, dva dni po razpravi se datira vabilo k razpravi! Originalno vabilo ima številko Cu 206/2. Tudi slovenskega uradnega pečata nima razzodišče, marveč je uradni pečat hrvaški. Na

ta sluša opozorjamo državnozborsko delo gacijo.

S sv. Višarj se nam poroča: Letos napredujemo tu v vsakem oziru. Začelo se je tukaj jako živahno gibanje. Vrla Ziljska podružnica „Slov. planinskega društva“ ima tukaj nekako centralo, ter lastno, jako okusno opravljeno sobo. Vsi poti v višarski okolici so se po požrtovalnem veleč. g. D. Spicarju na novo uredili, popravili in zaznamovali, in ravno spodaj na vznožju Višarske gore v svetovno znani in romantični „Zajezeri“ se delajo na krasnem prostoru že priprave za novo slovensko planinsko koč. Koča bo v najkrajši zvezi po dobro urejenem potu s sv. Višarjami. Ni mi treba povdarjati, da bo bodoča koča nova postojanka slovenska na meji, ter bo rešila Slovence krasni in divni kraj slovenske zemlje. Kdor se zanima za slovenske planine, ta naj pride na svete Višarje in si ogleda Zajezero in — po svoji moči — pomaga, da bo koča kmalo stala v naš verski in narodni ponos in našo korist.

V Kranju je precej oseb, ki nimajo nikakega dela, in da bi lažje pogladi dolga, se pečajo s špiritizmom. V raznih hišah kličejo „duhove“ z onega sveta; v tej stroki se posebno odlikuje neka liberalna oseba v ženskem krilu, ki menda natančno ve za vse umrle, v kateri „sferi“ se nahajajo v nebesih. Skrajni čas je že, da se napravi konec tem bedarijam.

Novo slovensko društvo v Gradcu. V Gradcu se snuje novo slov. društvo, katero naj ima namen združevati krščansko misleče Slovence, osobito delavskega stanu. Da je tako društvo za Gradec iz verskih in narodnostnih obzirov prepotrebno, je vsakomu znano, ki količkaj pozna graške razmere. Slovenski delavci, katerih je na tisoče v Gradcu, nimajo svojega središča, kjer bi se zbirali, občevali v materinem jeziku, čitali domače liste in knjige in si tako ohranjali versko in narodno zavest, niti v cerkvi ne čujejo besede božje v materinem jeziku. Na drugi strani pa je v graških delavskih krogih soc. demokracija zelo razširjena in nudi priprostem delavcu v svojih velikih društvih navidezno toliko koristnega in vabljivega, da preti vsakemu v Gradcu na novo došlemu sloven. delavcu, kateremu razmere niso znane, nevarnost, da se prej ali slej versko in narodno zgubi. Novo društvo hoče odstraniti po možnosti te nedostatke in postati duševno središče graških slov. delavcev ter buditi in ohranjati versko in narodno zavest svojih članov. Mlademu društvu pa je treba zadnje duševne in materijalne podpore, da zamore početi svoje delovanje. Prosimo vseh tega svoje rojake v domovini, da nam priskočijo v prvem času, dokler si društvo samo ne opomore, na pomoč. Podpore, bodisi v denarju, ali pa knjige in listi za društveno čitalnico se hvaležno sprejemajo. Blagovoljna darila sprejema čast. g. J. a n e z Š a n d a, duhovnik, Gradec, Leonhardstrasse 67. Slovenske liste pa prosimo, da blagovolijo ponatisniti to objavo. —

Za pripravljalni odbor:

M. K u k m a n J. Š a n d a.

Zveza kranjskih obrtnih zadrug. Pravila deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug je potrdila deželna vlada z razpisom z dne 23. septembra 1902, št. 19.048. Ker se je po § 5. zveznih pravil oglasilo zadostno število obrtnih zadrug k pristopu, je pripravljali odbor sklenil, da se vrši ustanovni shod zveze dne 8. in 9. dec. t. l. v Ljubljani. Ob enem je odbor pozval vse obrtne zadruge na Kranjskem, da do dne 10. novembra naznanijo svoj pristop in da pošljejo zapisnik obnega zbora, imenik vseh zadrugskih članov in izvoljenih zastopnikov ter udov načelstva, da mu bode mogoče, pravočasno vse potrebno ukreniti in obvestiti k pristopu naznanjene zadruge in izvoljene delegate z natančnim vspešnim ustanovnega shoda.

Tržaški laški magistrat nameruje odpri prihodnje šolsko leto še eden laški gimnazij in še eno laško realko. Tržaškim Slovcem pa odbiva ministerstvo vse uroke za eno samo ljudsko šolo v Trstu. In vendar pravijo Lahji, da vlada podpira Slovence na škodo Lahov!

Žile prerexal si je J. Gross, delavec južne železnice v Celju in izkrvavel. Poskusil se je že poprej trikrat umoriti, pa

so ga vedno rešili. To pot pa se mu je posrečilo.

Nagrade za strupene kače, katere je razpisal štajarski dež. odbor, so se letos izplačale v 1500 slučajih; toliko strupenih kač je namreč došlo na muzej „Joanneum“ v Gradcu; število strupenih kač je na štajarskem jako znatno.

Sneg na Gorjancih. Nocoj je padel sneg po Gorjancih.

Smrtna kosa. Dne 11. t. m. po noči je umrl v Vitanju g. Anton Poklič, orgljar in tajnik posojilnice.

Radovedni smo. Hrvatski dijaki prepevali so v Zadru ono znano pesem: „Italijanom štrik za vrat“. — Vsled tega je tekel laški konzul k c. kr. namestniku v Zadru in protestiral. Namestnik je obljubil, da bo strogo postopal. V Rimu izhajajoči list „Tribuna“ pa napada na najbolj gnjusen način Hrvate, očita jim, da nimajo najmanjše kulture, ker niso hoteli dovoliti laških demonstracij ob stoletnici Tomaseo-tovi v hrvatskem sibeniku. Radovedni smo, če se kdo zgane na taka žaljenja.

Sejmi po Slovenskem od 20. do 25. oktobra. Na Kranjskem: 21. v Novemestu, Trnovem na Notr. Radečah, Dovskem, Cerkljah, Lescah, Žubni, Jagunci, Kranju in Zireh. — Na slovenskem štajarskem: 21. v Sevaici, pri Sv. Petru, na Teharjih in Celju; 22. v Dramlju. — Na Koroškem: 20. v Blatogradu in Gmintu; 21. v Kutarčah in Črni pri Pliberku. — Na Primorskem: 20. pri Sv. Antonu pri Kopru; 22. v Osipu (tri dni); 25. v Gradiški, Borstu in Cevdatu.

Ljubljanske novice.

Društvena godba priredi danes ob deveti uri zvečer koncert v „Nar. kavarni“. Vstopnina 30 vin. — Jutri 19. t. m. priredi zajutrkovalni koncert v gostilni gospoda J. Kenda od 1/2.10. do 12. ure dop. Vstopnina 30 vin.

Novo urejena kavarna. Kakor se nam poroča, postavil je tukajšnji kavarnar gosp. Krvarič, lastnik kavarne „Austria“ na sv. Petra cesti, dva najnovejša bilarda ameriškega sistema z Brunswick Banden ter je do sedanje bilarde odstranil.

Vinska klet „Mestni dom“, last gospoda Fr. Fabiana, dobi nad veliko obločno zelo vidno reklamo, veliko zastavo iz železa. Na zastavi bodo mestne barve in napis.

Čez štiri leta — točnost magistratova. Neka Ljubljancanka je dobila včeraj poziv naj nastopi šesturno kazensko razsodbo z dne 3. oktobra 1898. leta št. 32.999, ker je bila rubežen radi globe 1 K brezuspešna. Dotična žena nam zagotavlja, da je štiri leta ni nihče tirjal in da jo je točnost mestnega magistrata sedaj upravljal presenetila. Plačala je včeraj kronico in se na vso moč šudila, da je še čez štiri leta ne puste pri miru. Kaj bi liberali uganjali, ako bi kak župni urad naredil kaj podobnega in bi zaradi 1 kronice prišel čez štiri leta grozit z zaporom? To bi upili po vseh listih, kakor da jih kdo na meh dere.

Sneg na Krimu so danes zjutraj opazovali Ljubljancanje.

Konfiscirani sod. Nekemu gostilničarju v Vodmatu so konfiscirali sod, ker je na istem dal prenaraditi številko 662, s katero je bila označena mera, v številko 602. To mu je prišlo prav pri nakupovanju vina, dejanski je dobil vina 662 litrov, plačal pa ga je le 602 litra. Gostilničarjevo manipulacijo je neki dober prijatelj izdal in tako je prišla policija tej goljufiji na sled. Sod so gostilničarju konfiscirali na kolodvoru, ko je ravno odnekod dobil vina.

Umrl je v Ljubljani poštini kontrolor g. Ivan Košiček.

Nevarno obolel je trgovec na sv. Jakoba trgu g. Lenček.

Tatvina. V šolskem drevoredu je danes dopoldne neznan tat ukradel kuharici J. Lenič črn, na pol svilnat dežnik z belim, košenim ročajem.

Vozček odpeljal je včeraj popoldne neznan tat trgovec Františku Trdini na Starém trgu št. 17. Bil je to vozček za prevajanje sodčkov.

„Krščanska ženska zveza“ ima jutri v nedeljo zvečer ob sedmih v „Katoliškem domu“ za člane svoj „večer“ z govori in zabavo, na kar še enkrat opozarjamo zvezne članice.

Koncert. Danes v soboto dne 18. t. m. je vojaški koncert na lok v Hafnerjevi pivovarni na sv. Petra cesti. Začetek ob 8. uri zvečer.

Tatovi grozdja. Ivan Skvarča, Ivan Humer in Ivan Simneve, ključarski vajenci pri Bremcu v Cegnarjevih ulicah št. 12, so se prikradli ponoči na vrt hišnega posestnika Valentina Leskovića v Bohoričevih ulicah št. 12, in pobrali s travnja grozdje in je odnesli. V njihovih kovčegih so našli grozdja za 12 kron.

Kotliček za liberalce.

Dr. Tavčar v Črnem vrhu. Sicer dr. Tavčar v Črnem vrhu tega ni govoril, kar je dal v „Narodu“, vendar si moramo privoščiti veselje, da njegov tiskani govor nekoliko osvetlimo. Najprej je ljudem pripovedoval storijo, kako je ogenj požrl na Martiniku prebivalstvo in še posebno — škofa, ter je iz tega deduciral pomenljivi nauk, da ni razločka med škofom in beračem. Veleinteligentni vodja pa je postavil vse svoje dokazovanje na napačen temelj, kajti ravno škofa na Martiniku ni ogenj požrl, ampak je še zdaj živ in zdrav na Francoskem. Tako je dr. Tavčar povedal neresnico še celo v tem slučaju, ko mu je absolutno ni bilo treba. Zato si pa lahko vsakdo misli, kako je govoril tam, kjer mu je neresnica bila treba. Rekel je o sebi, da ga duhovniki tako popisujejo, kot „da ga je Bog zavrgel in mu odmeril deset hudičev, ki komaj nanj čakajo v najnižjem peklu“. Ne, g. Tavčar, o vas se na prižnici jako malo govori, če se pa na kakšnem shodu kaj o vas reče, se naglašja, da ste jako priden in hvaležen nečak dveh fajmoštrov in da zdaj stanujete v političnem hotelu „Dépendance Schwegel“ ter da hodite zdaj po deželi kot Gogoljev agent voyageur v „Mrtvih dušah“.

Dr. Tavčar je rekel sledeče: „Jaz sem svojo osebo prav dober katoličan.“ Tako govori odgovorni urednik lista, ki se norčuje iz presv. Trojice in češčenje M. Božje zasramuje kot babje-verstvo! Nato je tajil, da bi imel deželni zbor kako ingerenco do vere. Da pa ima oblast deželnozborska večina moralno izpriditi vse učiteljstvo, to je zamolčal. Ali nima šola z vero nič opraviti?

Dr. Tavčar je priznal, da ima človek dušo in telo („Narod“ ni bil vedno tega mnjenja) ter je poklice tako razdelil: Duhovniki naj skrbijo za duše, naprednjaki pa za telesa! Tega pa Crnovrščem ni povedal, da „Narod“ duhovnikom tudi skrbi za duše ne pušča, ampak zahteva svobodo konfesij, oziroma brezverstva, ampak voditelj „inteligence“ je izjavil, da „samo v deželi take rekoč samo katoliški možje“. Iz tega seveda sledi, da je tudi odgovorni urednik „Naroda“ take rekoč katoliški mož! Nato je iz slučaju Drozdovega dokazoval, da duhovniki nimajo nič opraviti pri gospodarski organizaciji. Tega pa ni povedal, da iz slučaju Ortovega, Jelinekovega itd. sledi, da naprednjakov ne smejo kmetije poslušati.

Najznačilneje za Tavčarja je pa tole: Ko so ga prijemali, zakaj je imenoval cerkve na naših gričih znamenja naše sužnosti, je rekel: „Ko sem v Ložu govoril o cerkvah na naših gričih, mislil sem si, da bi ravno tako služile božji časti, če bi se bile zidale v ravnini“. In ta zabavljica čez „ligrvanstvo“? Tako vrla se je obnašal Tavčar v Črnem vrhu. O svojih zaslugah ni drhnil besede.

„Edinost“ obrekuje! „Edinost“, katera pravi, da jo mi obrekujejo, zdaj infamno obrekuje ljubljanske semeniške profesorje, češ da oni „delujejo na to, da bi se iz kranjskih cerkva odpravili zadnji ostanki domačega jezika: slovenske litanijske in one slovenske Zdrave Marije po tihi maši.“ To je navadna laž. Naj „Edinost“ imenuje vendar po imenu tiste semeniške profesorje in cerkvene dostojanstvenike! — „Slovenec“ očita neznačajnost in nezanesljivost, sebe pa proglašja za pošteno slovensko. Vedno pravi, da je proti bratomornemu boju, zdaj pa nam kliče, da „med njo in nami ne bo miru“ in nas je prištel med „vragove naroda“. Nato ponatiskuje naš članek o „reformatorjih“, s katerim pa polemizira — jako primerno učenosti svojih teologov — s samimi opombami stavčevimi. Sicer je pa morda stavec res bolj učen kakor gospodje v uredništvu „Edinosti“, vendar nas je ta način razpravljanja bogoslovnih vprašanj jako humoristično dirnil. „Edinost“ resno trdi, da se pri nas v cerkvi poučuje latinska slovnica in da je pri nas za duhovnika „smrtni greh, če molji v materinem jeziku.“ O branju svete maše je „Edinost“ iznašla novo rubriko, pišeča: „Maša ne sme biti nikdar tako tiha, da bi je ljudje prav nič ne čuli.“ Ta list zabavlja čez litanijske v Ceronomlju. Mi res ne vemo, zakaj bi se tržaski reformatorji morali hudovati ravno nad černomaljskimi litanijami. Bombastično zatrjuje „Edinost“: „Mi hočemo, da se zopet vrne k nam sv. Ciril Metodijeva cerkev“. Očividno „Edinost“ ne pozna razločka med cerkvijo in med jezikom. Pri večini teh reformatorjev bi se moralo reči nasprotno: Ne cerkev naj pride k njim, ampak oni naj gredo v cerkev! „Edinost“ zatrjuje, da je katoliška, a se bojuje le proti nam. Proti „Narodu“, ki zasmehuje uništevno ravno tako, kakor vse katoličanstvo, pa nima nobenega poguma. Še celo njen stavec se ne upa polemizirati z liberalci.

Poraz „klerikalcev“ imenuje „Narod“ deželnozborske volitve na Moravskem in vendar katoliško-narodna stranika na Moravskem ni nič izgubila, ampak pri-

dobila dvamandata. Liberalni Mladenci so izgubili večino med češkimi dež. poslanci. Takih „porazov“ si želimo še več!

Kuljeznost in umetnost.

„Divji lovec“

Včeraj je občinstvo zopet z največjim navdušenjem in sočutjem sledilo lepim prizorom te igre. Saj je znal pisatelj zbrati strune harmonično v one milodoneče akorde, ki najdejo zmiraj odmev v nepopačenem človeškem srcu. Vrh tega nam je podal značaj, pristne, slovenske, in motive, polne tragike, ki morajo vzbuditi sočutje. Zato je umevno, da je vladala med igralci in poslušalci ona dušna vez, katero je pisatelj mislil ustvariti, ko je vdihnil svojim idejam realno življenje in jih postavil na oder.

Igralci sami so večinoma igrali svoje vloge z ono vnemo in z onim razumom, katerega pričakuje pisatelj od zastopnikov svojih idej. Majda je bila nedosežna v svoji milini. Bila je oni pravi nežni cvet, ki gori v najdišči ljubezni do divjega lovca, a pri tem tudi v pravi otročji ljubezni do svojega očeta. Da je v tem konfliktu padla z junakom vred, to je tragika življenja. Majda je eden onih maloštevilnih klasičnih ženskih idealov, katere občudujemo v svetovni literaturi kot prave demante. Njen oče Zavrtnik, grabežljivec, jo proda Gašperju, sanja o zlatih gradovih, katere mu bode zato sezidal. Bil je pravi skopuh, brez srca! Strašno je bilo, ko se je zbudil iz svojih sanj. Da tak duševni boj, kakršnega nam je pokazal g. Dragutinovič v višku svoje vloge, v onem prizoru, ko pridere k Gašperju in Ježu, ki ki sta delala kupčijo za njegovo zemljo, ga je moral pripraviti ob razum. V Janezu in Gašperju smo videli dva diametralno nasprotna značaja. Prvi, gorenjski korenjak, pošten, odkrit značaj, ki se je kakor zloak v ognju čistil v nežni, pravi ljubezni do Majde. In Gašper, potuhnen strahopetec, ki je gonil z brezstidno malosrčnostjo staro ženo iz svoje kočje, — oba sta pogodila svoji težki, a hvaležni ulogi. Občinstvo je glasno pokazalo svoje priznanje tem junakom posebno pa Majdi.

Tine je prav dobro pogodil svojo ulogo. Tonček s svojim hudičem v žledcu je bil cel — Verovšek. Kovač je bil pristen humorist v prepiru s svojo hudo ženko. Oče moramo priznati, da je bilo drugo in tretje dejanje bolje kot prvo. Seveda smo opazili tu in tam nekoliko težko v jezikih, vsled česar je tu in tam zgubil kak dovtip pravo življensko moč, vendar moramo pohvaliti splošno dobro voljo in enerzijsko osebo.

Slovenske gledališče.

Prihodnji teden se bo pela opera „Prodana nevesta“ Janilia poje na engagement novi tenorist g. Štepanek, tenorist iz Brna. Ulogo, katero je časih pel g. Pavšek, poje to pot ljubimec g. Hašler, Maferko gđ. Prohazkova, ki nastopi prvič. Tisti, ki so jo že slišali, jo jako hvalijo. V soboto pride na vrsto Björnsonova drama „Bankerot“ (Fallissement) iz Argonskega življenja. Glavno ulogo faliranega tovarnarja in veletržca Tjäldeja igra g. rež. Dobrovolny, odvetnika Berenta g. Lier, Saunäsa, knjigovodjo, g. Hašler, Walburgo gđ. Růček. Naslednji teden pride bržčas opera „Maričon“. Potem pride na vrsto burka s petjem „Brez denarja“, gluma „O te tašče!“, opera „Psohlavci“ in „Cavalleria rusticana“ in klasična drama „Wilhelm Tell“. Kakor se vidi, ima slovenske gledališče za prihodnje tedne jako zanimiv repertoar.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani

Pri jutrišnjem koncertu „Glasbene Matice“, oziroma koncertu komornega virtuozu, Frana Ondrička bodeta sodelovala kot solista tudi člana slovenskega gledališča, operna pevka gđ. Marija Glivarec in operni pevec, baritonist gosp. Karol Král. Altistinja gđ. Glivarec je bila v lanskem letu operna pevka hrvatskega narodnega gledališča v Zagrebu in kot taka zelo čislana in priljubljena. Mnogokrat je sodelovala tudi v koncertih in zagrebska kritika jo je vselej hvalila kot izvrstno šolano pevko z lepim glasom in krasnim predavanjem. V Ondričkovem koncertu bo pela romanco iz opere „Mignon“ in nekatere hrvatske pesmi. Gospod Král pa je bil v lanskem letu baritonist češke opere v Brnu in pred dvema letoma tudi član zagrebske opere. Pri operni predstavi „Večnega mornarja“ se je že skazal ljubljanskemu občinstvu izbornega pevca z velikim, mogočnim, dobro šolanim glasom in muzikalno lepim predavanjem. Pel bo prolog iz opere „Glumadi“ in slovaške narodne pesmi. Slavni Ondriček in izborna operna solista, torej umetniki in krasne točke vspešnega nam jamčijo, da bo občinstvo v koncertu našlo izredno velik in lep umetniški užitek, kakoršen se nam v Ljubljani redko kdaj nudi. Posebno se pa bomo naslajali z divno in mojstersko igro umetnika svetovne slave, gospoda Frana

Ondrička. Občinstvu iskreno priporočamo obisk tega klasičnega in lepega koncerta! Koncert se vrši v „Mestnem domu“, ker je dvorana v „Narodnem domu“ uporabljena za II. slovensko umetniško razstavo, in ob 5. uri popoldne, ker je zvečer predstava v slovenskem gledališču. Občinstvu iz dežele, katero bi ta dan prihitelo v Ljubljano, se nudi prilika ogledati si umetniško razstavo (ker je jutri razstava zadnji dan otvorena) in pa prisostvovati Ondričkovemu koncertu v „Mestnem domu“. — Vhod v dvorano „Mestnega doma“ je samo od strani poslopja finančne direkcije.

Izpred sodišča.

V hrbet ga je sunil. Letos na velikonočni ponedeljek zvečer prišel je fant Andrej Dragar v družbi svoje tete in še dveh znanov v Zajčovo gostilno v Soteski. Za njimi je pa prišlo več drugih domačih fantov, kateri so bili vsi dobre volje. Okoli 10. ure je Dragar s svojimi zapustil Zajčovo gostilno in krenil proti domu. Med Sotesko in Podgorico prišlo je pa iz omejenega gostilne nekaj fantov za njimi, ti so pričeli prepir in kmalo je prišlo do tepeža. Najprej so napadli Dragarjevega tovariša Lenarčiča, a tega je krila s svojim životom njegova dekle, na to so pa jeli mahati po Dragarju. Janez Majdič, posestnika sin iz Podgorice ga pa z odprtim nožem suno v hrbet ter ga težko poškoduje. Obsojen je bil na 6 mesecev težke, z 1 postom in trdim ležiščem vsak teden poostrene ječe.

Orožnikoma v bran postavil se je Jurij Sušnik, dnoar iz Zgor. Dupelj. Po noči dne 16. julija t. l. so peli in razgrajali domači fantje med igranjem harmonike; ko so opazili orožnika in izvedeli, da poprašujeta po imenih razgrajalcev, zbežali so na neki travnik; vendar se je orožnikoma posreželo ujeti Sušnika, kateri jima je hotel uteči. Ko mu orožnika v imenu postave napovesta aretacijo, in ga eden prime za roko, poskusi se je ta zopet orožniku izvit, a ker se mu to ni posrečilo, zgrabil je za orožnikovo puško, katero mu ta iz rok iztrga; v tem hipu pa Sušnik zagradi za puško družega orožnika in jo drži. — Sušnikovo počenje in izzivanje moralo je že presedati orožnikoma, napovedala sta mu, da bosta rabila orožje; še dvakrat sta mu orožnika iztrgala puško iz rok, in zopet jo je zagrabil. Tu pa je bil orožnik primoran rabiti orožje. Sušnik je dobil z bajoneto ubodljaj v stegno in šele sedaj jima je bilo mogoče ga ukrotiti. Na tleh ležeč je še zaupil: »Na h... d, pa me daj še enkrat!« Obsojen je bil na 6 mes. težke, z 1 postom vsakih 14 dni poostrene ječe.

Če se svatje vsojijo, postanejo vozniki korajžni, kar pa ni vselej dobro. Dne 22. sept. t. l. je vozilo nekaj najetih ljubljanskih sijakar-skih hlapcev od svatbe proti domu. Med potjo so se domenili, da jo bodo mimogredé krenili še v neko kavarno v Vodmatu. Tu pa je prišlo med Fr. Lekštom in Fr. Grilcem do besedovanja. Lekše se je izrazil, da mora to noč nekoga preteptati in da se nikogar ne boji. Prišlo je res do rabuke, pri kateri je Lekše Urbasa z nožem sunil v hrbet, kar tudi obdolženec sam priznava, izgovarja se pa, da ga je hotel Urbasa z nekim orodjem napasti, kar pa ni resnica. Sodišče ga je obsodilo na 6 mesecev težke ječe, poostrene z 1 postom in trdim ležiščem vsakih 14 dni.

Zaradi 20 vinarjev se strelja. V Ivanjem selu se je dne 13. julija t. l. okoli 11. ure zvečer več fantov prepiralo med seboj zaradi 20 vin. Janezu Urbasu se je cela zadeva že preneumna zdela in je šel proti domu; za njim pa prihiteli železniški delavec Janez Gabrenja z Unco in mu da par bro. Kmalu potem pa prideta Urbasu nasproti brat njegov Tone in njegov tovariš in tema je pričel pripovedovati prej omenjeni dogodek, obenem pa ju vabil, naj gresta napodalca iskat. In res so se vsi trije napotili z njim ter ga kmalu dohiteli. V tem trenutku pa, ko ga je Janez Urbasa nagovoril, udaril ga je Gabrenja s kolom s tako silo po glavi, da se je ta nezavesten zgrudil. Obdolženec se zagovarja, da je bil popolno pijan, in sodišče mu je pripoznalo 2 meseca strogega zapora.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani

Grof Evgen Esterhazy je poslal iz Pariza „Magyar Orszagu“ popravek, da iz reda Jezuitov ni izstopil iz vzrokov, ki so zadnje dni krožili po časopisju. — Velikanska iznajdba. Portugalski inženir Carrilko je iznašel parni stroj, ki omogoči parobrodom prevoziti 50 morskih milj v eni uri. — Ognjenik Soufrière zopet deluje. Predvčeršnjem je jel zopet z vso silo bljuvati ognjenik Soufrière, ki še nadalje deluje. V okolici se pojavljajo močni potresi. — Nadvojvodinja Marija Valerija je pozdravila s prisrčnim pismom ogrski katoliški shod ter se izjavila, da se pridružuje sklepom, katerim želi vseh. Liberalni listi vsled tega besne. Včeraj je imel ogrski katoliški shod

slavnostno sejo. — Belgijska princezinja Klementina, sestra grofice Lonyay, pojde v samostan. — Novi rektor hrvaškega vseučilišča v Zagrebu je g. prof. Vekoslav Klaič. — Kapelnikova smrt pri koncertu. V Draždanah je dvorni kapelnik glasbenik Alojzij Schmitt vodil glavno pevsko skušnjo Mozartovega društva. Nakrat se zgrudi mrtve. Zadel ga je srčna kap. — Zemlja se je udrila pri Simbirsku na Ruskem. Železniški nasip je pokončan v dolgotni 400 metrov. Več mestov je uničenih. — Hitro se je naveličal. V Oseku se je pred tremi meseci oženil de-lavec Péc. Predvčeršnjem je svojo ženo ustrelil. Morilec je na to pobegnil. — Milenijaki spomenik. Kateroga so Mažari postavili pred 6 leti, se podira. Mažarska slava je torej jako slabotna. — Konservatorij za kanarčke imajo v Frankobrodu. »Učitelji« na tej šoli uče kanarčke pravilnosti v petju.

Krave s očali. Listi priobčujejo naslednjo smešnico: Nekemu veleposestniku na Ruskem je povoden oblatila vse seno. Ko je prišla zima, začel je veleposestnik krmiti krave s tem senom. Seveda ni hotela nobena krava žreti smrdljivega in onesnaženega sena. Veleposestnik je bil v veliki stiski. Druga sena ni imel in denarja tudi ne, da bi kupil seno. Pa kaj si je izmislila njegova brihtna butica? Dal je napraviti velika zelena očala in jih nataknil kravam. Ko so te videle skozi očala lepo zeleno seno, začele so žreti ter so vedno žrle, kadar so imele očala.

Ubegli sloni V mestu Nižni Novgorod na Ruskem je ušlo iz tamošnjega cirkusa 6 slonov. Divjali so skozi ulice ter v tej velikanski goječi, ki je pri tem nastala, mnogo ljudi pohodili, mnogo se jih je pa tudi drugače ponesrečilo vsled strahu. Čez 100 ljudij je mrtvih ali smrtnonevarno ranjenih.

Muzikalična posoda za volivne listke je najnovejša francoska iznajdba. Kadar je sto volivnih listkov v posodi, začuje se iz posode pesem. Kadar je 400 listkov v posodi, igra avtomat marseillaiso. Francozom se ta naprava baje silno dopade in se nadejajo od nje večje udeležbe pri volitvah. Morda naposled še kdo za liberalce v Ljubljani iznajde tako volivno posodo, iz katere se bo za vsak glas pomolila velika — porcija golaža.

Kralj, ki se oblači več ur. Kralj belgijski mnogo drži na svojo vnanjšino. Njegova oblačilnica je pravi laboratorij po made in sličnih stvari za lepotečenje. Posebno pozornost obrača kralj Leopold svoji bradi. Vsako jutro ga celo uro česne in gladi, da ji da zaželjeno obliko. Baron Snoy je vse te ure kraljevega lepotečenja pri kralju, kateremu med tem odpira in dita pisma ter jih rešuje, kakor kralj zapove. Baron Snoy prestane v svojem čitanju samo takrat, kadar kralju pomaga iz kopeli, v kateri se navadno mudi tudi več časa.

Žrtva svoje prešernosti. Poročali smo o umoru gospe Lecomte v Parizu, katero so imenovali »grofica Peragallo«, ker ji je grof Peragallo zapustil večje premoženje. Starko so dobili zadavljeno v postelji. Bila je kljub visoki starosti jako prešerna ter si je domišljevala, da je najlepša ženska. V svoji hiši je sprejemala mlade moške ter si pustila od njih zagotavljanje »ljubezen«. Mladici so domišljali starki pisali ljubezenska pisma, starka pa jih je pridno vabila na obede. Bila je toliko v se zaverovana, da je v svoji spalnici imela tako urejeno množico ogledal, da se je lahko nakrat 65krat videla. Morilec, ki jo je umoril, jo je tudi oropal, in policija sumi, da je morilec eden njenih »čestilcev«. Policija dela s posebnim naporom, da bi se seznanila z vsemi pisci, ki so starki pisali ljubezenska pisma.

Mednarodno vseučilišče bo na svetovni razstavi v St. Louisu v Ameriki. V jeseni l. 1904 bodo prva predavanja, katera bodo imeli prvi učenjaki novega in starega sveta pred zbranimi strokovnjaki. Razni evropski učenjaki so že obljubili sodelovanje. Razume se, da za to doba brezplačno, najudobnejše potovanje in bogato nagrado.

Celo hišo ukradli so v Brooklynu Simonu Hardingu. Ko je bil za nekaj dni od doma, prišlo je okoli 100 oseb k njegovi leseni hiši ter so čudovito hitro razdelili lesovje in odnesli vse proč. Policija sedaj išče ukradeno hišo in tatov na raznih krajih mesta.

Parnik 3916 metrov visoko. Jezero Titicaca leži v Južni Ameriki 3916 metrov nad morsko gladino. Ob jezerskem obrežju ste mesti Puno in Chilağa. Okoli in okoli leži sneg. Na to višino so z velikimi težavami spravili sestavine parnika »Coga«. Se-daj so parnik dogradili in »Coga« posreduje 3916 metrov nad moreko gladino promet med imenovanimi krajema.

Ženini in neveste na Španskem bodo morali imeti zdravniška spravevala. To bo zahtevala država, češ, da se sedaj vsled porok bolehnih ljudij polnijo bolnice in — blaznice.

Koristna naprava. Nekega trgovca je obiskal trgovaški potnik, ki je naposled postal prav nadležen. Nakrat se oglasi telefon. Trgovec skoči k telefonu in zaupije: »Prosim malo potrpljenja. V par trenutkih pridem!« Na to se pa zopet obrne k trgovskemu potniku, ki je pa kar mirno nadaljeval svoja usiljevanja. Nakrat se zopet oglasi telefon. Trgovec posluša in pravi: »Dobro, ako ni drugače, pridem takoj!« Hitro se za par trenutkov oprosti od gosta in izgine. A trgovca ni bilo nazaj. Potnik se je dolgočasil in v tem je pritnil na neki gumb na trgovčevi pisalni mizi. V hipu se oglasi telefon. Skoro je potnik dognal, da je gumb zvezan s telefonom zvoncem in zjasnilo se mu je da trgovčev telefon zveni tudi takrat, kadar se boče trgovec koga — iz nebiti. V tem spoznanju je potnik hitro vzel pot pod noge.

Cel polk zaprt Domobranski polk št. 1 v Budimpešti je ves zaprt v svoji vojašnici. V vojašnici se je dogodilo mnogo tatvin. Skoro vsakemu drugemu vojaku je bilo nekaj ukradenega. Vse preiskave so bile brez-uspešne. Polkovnik je tedaj zapovedal, da ne sme noben vojak iz vojašnice. Sedaj se preiskuje, kateri vojak je že imel posla s sodiščem. Kako dolgo boče cel pol zaprt, se ne vé.

Dovtipi o Ircih. Angleži navadno trdijo, da so Irci zelo bojazljivi. Nekega Iroca — pravijo Angleži — so vprašali, če se njegov konj rad ustraši Rekel je, da ne. »Šaj je celo noč v hlevu sam in se ne boji.« — Dva Iroca gresta v London in v Barnellu prašata, kako daleč je še v mesto. »Deset milj«, je bil odgovor. »Midva sva dva«, rekla sta, »bova tedaj hodila vsak 5 milj.« »Toliko pota — rekel je drugi — bova lahko napravila.« — Irci so v očeh Angležev ne-kako na istem glasu, kakor naši Ribničanje.

Milijene za namakanje zemlje. Iz Columbusa v Ameriki se poroča: Centralna družba za prirejanje umetnih zalivanj zemlje prevzela je pogodbo za vpeljavo prekopa z Loup reke v velik reservoir blizu tukajšnjega mesta. S te vodoshrambe padala bo voda 90 čevljev globoko v globino, pri čemur bo stroj z močjo 20 000 konjskih sil gonil vodo, katera bo namakala več tisoč oral zemlje. Pogodba sklenjena je za svoto 3.000.000 dolarjev.

Društva.

(Citelnica v št. Vidu nad Ljubljano) priredi prvo letošnje veselico v društvenem domu v nedeljo dne 26. t. m. Začetek točno ob 1/6. uri popoldne. Vspored: 1. »Mladosti nix«. 2. »Skrijanjeek moj«. 3. »Mlado leto«. Poje prvič na novo ustanovljeni ditalniški pevski zbor. 4. Deklamacija. 4. »Lovčeva poroka«. 5. Veseleigr v enem dejanju »Bob iz Kranja« in 7. »Mute«. 8. Pred in med posameznimi točkami svira godba. Obe igri nudile bodete slavnemu občinstvu obilo smeha. — K obilni udeležbi vabi najljubnejše

odbor.

Darovi.

Poslani našemu uredništvu.

Za Jeranovo dijaško mizo: G. Mh. Sajó, župnik v Štangi, 5 K. Bog plačaj!

Telefonska in brzojavna poročila.

Budimpešta, 18. oktobra. Sodišče je radi ponarejanja železniških vozni-h listkov aretiranega liberalnega grofa Matuška izpustilo proti kavciji na proste noge. V njegovem stanovanju so našli celo delavnico za ponarejanje železniških vozni-h listkov. Včeraj je grof nenadoma brez sledu izginil.

Umrli so:

17. oktobra. Marija Lončar, hišnikova hči, 1 mes., Valvasorjev trg 6, atrofió.

V hišalnici:

16. oktobra. Anton Pollik, umir. železniški paznik, sušica možgan, dementia paralitika prog.

V bolnišnici:

14. oktobra. Josip Lončar, gostač, 66 let, kron. črevesni katar, marasmus.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 506-2 m, srednji srčni tlak 736-0 mm

g	Čas opa- zovanja	Stanje vetro- metra v mm.	Tempe- ratura po Celsij.	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
17	9 zveč.	728-9	7-8	sl. sah.	dež	
18	7. jut.	730-2	5-0	sl. jvzh.	oblačno	36-5
	2. popol.	732-8	8-5	brezveir.		

Srednja včerajšnja temperatura 11-1°, normale 10-2°.

1194 1-1

Josipina Košiček, rojena Bahovec naznanja v svojem imenu ter v imenu svojih nedolnih otrok Ivana, Josipa in Vide ter v imenu ostalih sorodnikov, vsem prijateljem in znanem pretužoo vest o smrti svojega iskreno ljubljenega, nepozabnega so-proga, oziroma očeta, sina, brata, svaka in strica, blagorodnega gospoda

Ivana Košiček-a

c. kr. poštne kontrolorja,

ki je danes ob 3/8. uro zjutraj po dolgi, hudi bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočce, v dobi 52. let mirno zaspal v Gospodu.

Zemeljske ostanke dragega pokojnika bodo v ponedeljek, 20. oktobra ob 4. uri popoldne v hiši žalosti, Sv. Florijana ulice št. 17, slovesno blagoslovili, potem pa prepeljali na pokopališče k sv. Krištofu, kjer se polože v lastno rakev.

Sv. zadušne maše se bodo brale v župni cerkvi sv. Jakoba.

Ljubljana, dne 18. oktobra 1902.

Vozni red

avstrijskih državnih železnio,
vellaven od 1. oktobra 1902.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v sred-njeevropskem času. Srednjeevropski čas je kraj-nemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

- Ob 12. uri 24 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, na Dunaj via Amstetten.
- Ob 7. uri 5 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabell, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, Budejevice, Pizzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko.
- Ob 7. uri 17 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto.
- Ob 11. uri 51 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabell, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj.
- Ob 1. uri 5 min. popoldne mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.
- Ob 3. uri 56 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, Budejevice, Pizzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
- Ob 7. uri 8 min. zvečer mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.
- Ob 10. uri zvečer v Trbiž, Beljak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

- Ob 3. uri 25 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischia, Aussee, Pariza Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste.
- Ob 7. uri 12 minut zjutraj iz Beljaka.
- Ob 8. uri 44 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.
- Ob 11. uri 16 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Pizna, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Linca Pontabla.
- Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.
- Ob 4. uri 44 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla.
- Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.
- Ob 8. uri 51 min. zvečer osebni vlak z Dunaja via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Pizna, Budejevic, Linca, Steyra, Solno grada, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

- Ob 7. uri 28 min. zjutraj v Kamnik.
- 2. " 05 " popoldne " "
- 6. " 50 " zvečer " "
- 10. " 25 " ponoči " "

(ta vlak le ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

- Ob 6. uri 49 min. zjutraj iz Kamnika.
- 11. " 06 " dopoldne " "
- 6. " 10 " zvečer " "
- 9. " 55 " ponoči " "

(ta vlak le ob nedeljah in praznikih).

Lokalna železnica Ljubljana-Vrhnika.

Odhod:

- Ob 7-15 zjutraj
- " 2-13 popoldne
- " 6-05 zvečer

Prihod:

- Ob 6-34 zjutraj
- " 12-29 popoldne
- " 6-59 zvečer

Katoliška Tiskarna
priporoča raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani
priporoča:

Kratek poduk

o sv. zakonu.

Za slov. zaročence in zakonske
sestavil

Jan. Zabukovec, župnik.

Cena trdovezani knjigi 70 v, po pošti
10 vinarjev več.

Umetni in trgujoči vrtnar Ant. Bajec

Karlovška cesta št. 2

se priporoča v izvršitev vsega v njegovo stroko spada-
jočega dela.

Najnovejša in najkusknejša izvršitev.

Zmerne cene.

Točna postrežba.

Za vse svete!

Grobne dekoracije, dalje vence in grobne šopke.

Poprava in okrasba grobišč. 1193 2-1

Ob pričetku zimske sezone si usojam
naznanjati slav. občinstvu, da imam
v zalogi

najboljši
trboveljski premog
v koscih

Naročbe se natančno izvršujejo.

Tudi se dá cel vagon s kolodvora
na dogovorjen kraj. 1158 3-2

Za obilne naročbe priporočuje se
beležim s spoštovanjem

Ivana Treo,

Cesta na Rudolfovo železnico št. 8

Št. 35.869.

Ustanove.

1189 3-1

Dne 2. decembra oddati je pri mestnem magistratu ljubljanskem cesar Frano
Jožefove jubilejske ustanove, namenjene onim mestnim revežem, ki ne dobivajo
redne podpore iz ubožnega zaklada.

Teh ustanov je 12 in sicer 2 po 50 K, 10 pa 40 K in je prošnje za njih podelitev
vlagati tukaj do 16. novembra letos

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 16. oktobra 1902.

Št. 34.882

Razpis.

1190 3-1

S pričetkom tekočega šolskega leta podeliti je po občinskem svetu v hvaležen spomin
na Nje Veličanstvo presvitlo cesarico Elizabeto določeno podporo v znesku 400 K, do ka-
tere imajo pravico deklice, ki so dovršile tukajšnjo strokovno šolo in si že v umetnih
ženskih ročnih delih ali v njih pomožnih strokah povspeti do višine sadanjega časa, ter v
ta namen obiskovati dunajsko strokovno šolo za umetno vezenje, centralni čipkarski kurz
ali pa državno umetno šolo na Dunaju ali v Pragi.

Prošnje za podelitev te podpore, ki se dovoljuje za vso učno dobo, vložiti je tukaj
do konca t. m.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 10. oktobra 1902.

„Vodilo“ in „Najboljša mati“

skupaj je krasen molitvenik, priljubljen po-
sebnost častivcem Marijinim. Dobi se sedaj
tudi z velikimi, debelimi črkami in je pri-
praven tudi za slabe oči. Dobi se v Ljubljani
pri „Ničmanu“, Kopitarjeve ulice šte. 2.
Cena 1 K 50 v platnu, 2 K v usnju z zlato
obrezjo in 3 K v najfinjšem šagrinu z zlato
obrezjo. Po pošti 10 v več. 178 2-1

Isti molitvenik z drobnimi črkami velja
ravno toliko, kakor velikačrknj. Obojnega
rabiyo tudi Marijine družbe.

Ravnokar je izšla

Lak, kovinasti, mrzel uporabljen, v poljubni
boji, za pozlatare, optike, kleparje itd., je
v zalogi pri tvrdki RATA EBERL v Ljub-
ljani, Franciskanske ulice.
Vnanja naročila proti povzetju. 524 23 11-5

1186 3-1

En original ameriški

„brzopisni stroj“

in en ameriški

„Cyklostilapar“

najboljši pomnoževalni apa-
rat za korespondence, ce-
nike, risbe itd., kateri naj
bi v nobenem podjetju in
pisarni ne manjkali, je po
ceni napredaj pri Jos. Pav-
lin-u v Ljubljani, Marijin
trg 1.

Služba sobarice.

Dobro službo pri strogo krščanski
obitelji dobi pridna, poštena sobarica, ka-
tera bi imela veselje s 1. novembrom.

Služba se nastopi s 1. novembrom.

Ponudbe pod šifro »Sobarica« do dné
22. oktobra upravnistvu »Slovenca«.

Zahvala.

Vsem častitim gostom,
prijateljem in znancem se
zahvaljujem za meni izka-
zano naklonjenost in pro-
sim taisto izkazati tudi
mojemu nasledniku gosp.
Lovrencu Rebolju.

Pri odhodu kličem vsem:
„Z Bogom!“

Franc Ks. Sajovic,
sedaj Tacen-Vižmarje.

1182 1-1

Priporočilo.

Uljudno naznanjam, da
sem kupil od gosp. Franca
Ks. Sajovica hotel

„Nova pošta“

ter prosim sl. občinstvo,
da me blagovoli podpirati
v mojem novem podjetju.
Potrudil se bodem z dobro
huhinjo in dobro pijačo
pridobiti zadovoljnost p. n.
gostov. Vodil bodem tudi
naprej fjakarijo ter se pri-
poročam v potrebi v na-
klonjenost.

Z odličnim spoštovanjem

Lorenc Rebolj,
posestnik hotela „Nova
pošta“ v Kranju.

Družinska pratika

za leto 1903

Naročila na Družinsko pratiko
sprejemajo in točno razpošiljajo tvrdke:

Ž. Auer-Horenčan, J. Hordik,
K. Ničman in V. Petričič, vsi
v Ljubljani.

Po umrlem gospodu Ignac Klemensu
se takoj 1184 3-2

proda orodje:

fino izdelana stružnica (Drechsel-
bank), samopisni stroj (Schreib-
maschine) ter več drugih stvari.

Več se izve pri lastnici V. Kuralt,
Kolodvorske ulice št. 18, III. dvorišče.

Dobre ure cenó s 3letnim jamstvom raz-
pošilja tovarna ur v Mostu

HANN S KONRAD

trgovina z urami in zlatino
Most (Brux) št. 234, Češko.

Dobre rem. ure iz nikla gl. 3-75

Prave srebrne rem. ure „580

Pristne srebrne verižice „120

Budilniki iz nikla „195

Moja trdika je odkovana s

s e. kr. orlom, z zlatimi in sre-

brnimi svetinjami in ima na

razpolago na tisoče priznanskih

pisem. — Cenik s podobami

brezplačno. 573 100-48

Slavnemu p. n. občinstvu usojam si uljudno ja-
viti, da sem otvorila v lastni hiši v Ljubljani

Tršaška cesta šte. 4
vinotoč čez ulico in gostilno

„pri vinski trti“

Točila bodem le
pristna dolenjska, štajerska in
istarska vina.

Slavno občinstvo zagotovem, da bodem skrbela
za točno in solidno postrežbo, ter se priporočam v
prijazno naklonjenost in za mnogobrojen obisk.

Z odličnim spoštovanjem

1160 3-3

Ivana Tonich.

MATTONLIEB
GIESSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

kot z dravilni vrecer že stoletja znana v vseh
bolezni (L.) 17 41

sapnih in prebavnih organov,
pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrstna
za otroke, prebolele in mej nosečnostjo.
Najboljša dijetetična in osvežujoča pijača.

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn,
želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih

Prospekti zastojn in franko

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in
vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u
v Ljubljani.

Pozor!

Pozor!

1185 3-2

V gostilni pri „ZAJCU“

na Rimske cesti se toči poleg drugih raznih izvrstnih in pristnih vin kakor tudi Steinfeldske pive, od danes naprej tudi izborna Goriška stara-Rebula od l. 1895, in fini Istferski Refoško!

Za podlago se skrbi vsak čas z mrzlimi in gorkimi jedili.
Za mnogobrojni obisk se najtopleje priporoča
z vsem spoštovanjem

Alojz in Avgustin Zajec.

Koledar

katoliškega tiskovnega društva
v Ljubljani za l. 1903

z jako zanimivo in rabno vsebino, z imenikom učencev za več ko 400 šolarjev, z zapisnikom bolnikov, gospodarskim zapisnikom itd. stane v „Katoliški Bukvarni“ krasno vezan 2 K 30 h., po pošti pošiljan 10 h. več.

Dve lepi sobi

s kabinetom, kuhinjo, shrambo in kuhinjo za pranje je s

1. novembrom oddati.

Več se poizve na Dunajski cesti št. 60.
1162 4-4

Dr. Viljem Schweitzer

naznanja, da je otvoril dné 1. oktobra 1902

svojo odvetniško pisarno

v Ljubljani na Kongresnem trgu šte. 19
poleg nunske cerkve in „Vzajemnega podpornega društva“.

1126 8

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje

službo okrožnega zdravnika

1. v Petrinji, z letno plačo 1600 K in aktivitetno doklado 200 K;
 2. v Žužemberku, z letno plačo 1400 K in aktivitetno doklado 200 K.
- Prosilci za ti službi pošljejo naj svoja prošnje podpisane deželnemu odboru do 1. novembra t. l.

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomažeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.
Oziralo se bode le na take prosilce, kateri so najmanj že dve leti službovali v kaki bolnici.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 8. oktobra 1902.

Proda se

lepo posestvo

na jako ugodnem mestu za trgovino v Ozlju pri Metliki poleg Karlovca. Hiša je bila novo zidana pred 10 leti poleg župnega dvorca ter ima štiri sobe, lepo kuhinjo, prodajalnico in veliko klet. Preko deželne ceste je sadnjak s kuhinjskim vrtem, eventualno k temu tudi potrebna oranica 1 orala, dalje velik prostor aliv in pred 5 leti zasajeni vinograd, v obsegu 2 oralov krasnega nasada, ki je letos že obilno rodil. — Vse posestvo se da tudi v najem. Kdor želi kupiti ali vzeti v najem, naj piše podpisane.

Leopold Loger,

občinski bilježnik in upravitelj v Vukovini pri Veliki Gorici na Hrvaškem.

Mejnarodna panorama

v Ljubljani, Pogačarjev trg.

Fotoplastična umetnostna razstava.

Odlikovana na vseh svetovnih razstavah.

Vsak teden druge dežele.

Danes, soboto, 18. okt. zadnjič:

Zložno

potovanje skoz Dunaj.

V nedeljo 19. do 25. okt.:

Jako zanimive Benetke s zvonikom sv. Marka, ki se je dné 14. jul. podrl.

Najnovejše so ameriški mufoskopi.

Žive dostojne podobe.

1. slika: Amerikanski dvoboj med damami.
2. Telovadba pri vojakihi.
3. Morske kopeli.
4. Posebni vlak v Ameriki.
5. Zasačena tatica.

Odprto vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih od 9. ure dopoldne do 9. ure zvečer.

Duhovski poslovnik,

ali navod za razno uradno poslovanje v dušnem pastirstvu in za oskrbovanje cerkvenega in nadarbinskega premoženja. — Z množico obratov in stvarnim kazalom. — Sestavljen po 2. delu. — Drugi, popravljeni natis. Brezplačno izvod knjige stane v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani 4 krome, trdo vezan v polsagrinu ali celoplatnu 5 K 20 h. Po pošti 30 h. več.

JAKOB MIKOLIČ,
— krojaški mojster, Novo mesto, Veliki trg št. 92 —

priloga se pred. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne obleke, posebno talarje, površnike itd. — po najokusnejšem in najnovejšem kroju. — Izdelujem vsako, v to stroko spadajoče delo natančno po meri.

Priporočam se pred. duhovščini, da me blagovoli počastiti s cenjenimi naročili, zagotavljam, da bodem vedno skrbel, da izročim vsako naročilo v največjo zadovoljnost prečastitih naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno krojaško delavnico, v kateri delajo najboljši delavski moči; zato se jamči za elegantno, lepo in moderno izvršitev naročil, kakor tudi zato, da se vsaka v moji delavnici narejena obleka lepo prilaga.

Tudi slav. p. n. občinstvu namenujam, da imam v zalogi vsake vrste moderne štofe ter tudi nemoremočljiv tirolski loden za havičke.

Tudi imam narejene havičke vsake velikosti za gospodine dočke po niski ceni.

Dijakom znižane cene!

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov
Alojzij Večaj
Ljubljana, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki strdon št. 9
priporoča slav. občinstvu in pred. duhovščini svojo veliko zalogo barvanih prstenih pečij in štedilnih ognjišč

kot: rujavih, zelenih, belih, modrih, sivih, rumenih itd., kar najbolj trpežnih in po modernih modelih izdelanih. Cene nizke. 36 52-41

Lastni izdelek.
Ceniki franco in brezplačno.

Varstvena znamka: Sidro.

LINIMENT. CAPSICI Comp.

iz lekarne Richter-jeve v Pragi,

priznana izvrstno bolečine olajšujoča mazilo je dobiti steklenica po K 80, K 140 in K 200 v vseh lekarnah. Zahteva naj se to

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot pristi izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, Elisabethstrasse 5.
1146 34-2

Nihče

naj ne zamudi, se oglašiti zaradi prevzeta agenture jedne najstarejših bank za prodajo postavno dopuščenih državnih in posojilnih srečk na obroke. **Najvišja provizija, prodajem, oziroma doložena plača.** Ponudbe pod šifro „P. N. 8979“ na Haasenstein & Vogler, Dunaj. 1155 (10-2)

Sv. Uršula,

vodnica v nebeško domovino.

Molitvena knjižica za ude bratovščine svete Uršule pa tudi za neude priprava in koristna.

En izvod vezan v usnje z rudečo obrezo stane K 150,

En izvod vezan v usnje z zlato obrezo stane K 180.

Po pošti vsak izvod 10 h. več. Kdor naroči 20 izvodov vkup, dobi en izvod za nameček.

Dobiva se pri vodstvu bratovščine sv. Uršule pri Sv. Jakobu v Ljubljani in v prodajalnici H. Ničmana v Ljubljani.

1169 3-3

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša),
se priporoča prečastiti duhovščini za

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgijskih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezanju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi rado-voljno prevzame.

318 23-4

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plišče, kazule, pluvijske, dalmatike, ve-
lume, albe, korsetlje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vse drugo obleko.

Prečistite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirajo na domačo trdnost ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
štva in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bo hvaljena tudi za najmanjše naročilo.
Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 691 52-19

Ana Hofbauer,

imejateljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

Franja Meršol

v Ljubljani, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo

pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsako-
vrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin ter
raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah.

Monogrami in risarije se v poljubnih barvah in slogih
uvezujejo na vsakršno blago. 19 44

Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Predtiskarija.

Predtiskarija.

600 hektolitrov

plešiviškega grozdja ali mošta

in sicer:

muškateca, graševine, plemenke, kraljevine, moslavea, traminca,
zelenike, burgundca, portugizea, frankovke itd.

prodajata iz lastnih vinogradov

brata Fran in Josip Horvat

vinogradarja na Plešivici

zadnja pošta Jaska, Hrvatska. 1144 4-3

Vsakovrsne, pristno pozlačene

nagrobne križe

priporoča po jako nizkih cenah

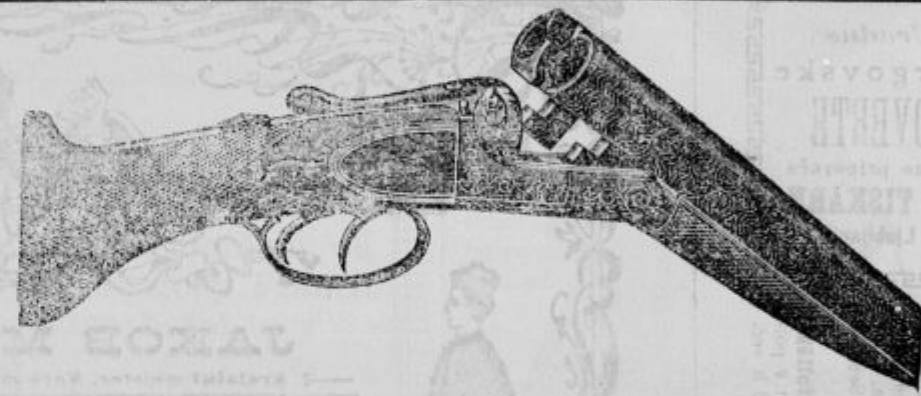
Andrej Druškoviča naslednik VALENTIN GOLOB

trgovina z železnino

1106 6-6

v Ljubljani, Mestni trg šte. 10.

Ceniki na razpolaganje.

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste revolverjev itd., vseh pri-
padajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na 1054 10-6

trocevne puške

katere izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo. — Ker
se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila ter izvršujem
tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in laje-neje. — Z velespoštovanjem

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, Židovske ulice.

Ilustrovan cenik se pošlje na željo zastoj.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

Za šolska darila

priporoča:
Razlaga velikega katekizma ali krščanski
nauki za cerkev. Sestavljen Ant. Vetrnik,
župnik na Dolu. Prvi zvezek: o veri in
apostolski veroizpovedi. Broširano 2 K, s
pošto 20 h več.
Drugi zvezek: poglavje o upanju in mo-
litvi, pa poglavje o ljubljenskih zapovedih.
Broširano 2 K 50 h, s pošto 30 h več.
Tretji zvezek: o milosti in zakramentih.
Broširano 2 K 70 h, s pošto 30 h več.

priporoča:
Katoliška Bukvarna v Ljubljani
naslednje povesti za mladino:
"Ljubite svoje sovražnike" — s podobami.
"Marijina otroka" — s podobami.
"Maron, krščanski deček z Libanona" — s
podobami.
Cena broširanemu eksemplaru 40 h, kar-
tonirano 60 h. — Dobé se tudi v finejših
vezih po raznih cenah.

586 50-31

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite
železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-
skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in
strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna,
vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode
tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter
vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsja za obijanje stropov (štorje),
lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko že-
lezne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žilindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobni križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

N. Jvečji in najstarejši slovanski
zavod za pridobivanje vode na
Avstrijskem.

Ant. Kunz,
in kr. dvorni zalagatelj
v Hrančicah (Moravsko)
izdeluje

vodovode

za mesta, vasi, prista-
ve, zavode, gradove,
toplice, bolnišnice itd.

Ta trdnost je izdelala kar more
dokazati s pohvalnimi spričevali,
vodovode že v 42 mestih, 510, ob-
činah, na mnogih velikih posest-
vih in industrijskih zavodih.

Samodelni vodotežni stroji.
— Najizvrstnejše vodne se-
salke za kakoršnokoli da-
ljava. — Vetrni motorji. —
Samodelavna korita za na-
pajanje živali.

Na željo izdelamo vsakovrstne
projekte in proračune po lastnih
državno-potrjenih inženirjih

Ceniki zastoj in franko.
849 (28-26)

Na prodaj sta
2 križeva pota

jeden 95 cm visok velja gld. 65.—
drugi 150 " " " 250.—

pri 1073 12-7

FR. TOMAN-u,

podobarju in pozlataju v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 1.